Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SOZD ISKRA

Številka 4 – Leto XIX – 2. februar 1980

Pred problemsko konferenco

15. februarja bo v Iskri sindikalna problemska konferenca na temo enotnega urejanja razporejanja čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Preprosteje povedano, na konferenci bo treba sprejeti sklepe, ki naj bodo osnova za pripravo osnutka samoupravnih splošnih aktov na ravni Iskre, ki naj bi uredili to, da bi vsi delavci Iskre, za podobno ali isto delo bili tudi primerno enako nagrajevani.

Zagotovo so vse naše osnovne organizacije sindikata po TOZD, DO in SOZD gradivo, ki smo ga za sindikalno konferenco že objavili, obravnavale, sprejele različne predloge in pripombe ter jih seveda posredovale dalje, da bi bil ta naš najpomembnejši samoupravni akt zares čim bolj demokratično in široko obravnavan, dopolnjen in končno tudi sprejet.

Dejstvo je, da je problematika delitve dohodka morda eno najobčutljivejših področij našega dela, saj direktno zadeva slehernega izmed nas in zato je prav, da se je lotimo in jo obravnavamo prav na sindikalni problemski konferenci. In kaj bi na konferenci radi dosegli, oziroma na katera vprašanja nam mora konferenca odgovoriti?

Prvo vprašanje, ki terja odgovor, je vsekakor v tem, da bomo v SOZD Iskra urejali delitev čistega dohodka s posebnim samoupravnim aktom.

Drugo vprašanje, na katerega bo konferenca morala odgovoriti je, da naj samoupravni sporazum vsebuje načela pri delitvi čistega dohodka, konkretne poti pa temelji plana.

Tretje vprašanje je, da mora samoupravni sporazum vsebovati pravila vedenja, kadar tozd ali delovna organizacija odstopata od planiranih rezultatov.

In četrtič, uspešnost gospodarjenja ter konkretno delitev čistega dohodka je treba prikazati za SOZD Iskra s kazalci iz zakona in nekaj specifičnimi kazalci za SOZD Iskra.

Seveda pa naj bi samoupravni sporazum o enotnem urejanju in razporejanju čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo vseboval samo načela pri obnašanju tozd in delovnih organizacij pri delitvi čistega dohodka, konkretne poti pri delitvi pa seveda na temelju plana. Ko smo prej govorili o pravilih obnašanja pa velja poudariti, da bo samoupravni sporazum ta pravila vseboval, zlasti pa bodo prišla do izraza, kadar tozd ali delovna organizacija ne bosta dosegala planiranih rezultatov.

Na področju delitve čistega dohodka pa se je v Iskri smiselno sporazumevati predvsem o načinu spremljanja poslovne uspešnosti in odločitev pri delitvi čistega dohodka posameznih članic SOZD Iskra, ki so s skupnimi temelji plana prevzele določen del obveznosti.

Vsa ta vprašanja bo zastavila in nanje zagotovo tudi odgovorila naša sindikalna konferenca 15. februarja letos.

D. Ž.

STABILIZACIJA TERJA VZPOSTAVITEV DOHODKOVNIH ODNOSOV

KOS sprejel program v tem letu – Občni zbori sindikata po TOZD do konca januarja, v DO pa do konca februarja – Sindikat mora spremljati izvajanje stabilizacijskih ukrepov – V smernicah srednjeročnega razvoja SOZD Iskra 1980 do 1985 so še vedno določena razhajanja, hkrati pa bi morali smernice uskladiti s stabilizacijskimi dokumenti – Priprave na problemsko konferenco sindikata o vprašanju delitve potekajo uspešno – Konferenca bo 15. februarja – 1. marca bo v Ljubljani delovno posvetovanje DPO, samoupravnih in poslovodnih delavcev v Iskri – Propadel program financiranja graditve novih objektov v Iskrinem počitniškem kampu na Dugem otoku.

Minuli petek je bila v Ljubljani 6. seja Koordinacijskega odbora sindikata SOZD Iskra. Poleg sindikalnih delegatov iz domala vse Iskre so se je udeležili tudi nekateri Iskrini družbeno-politični in poslovodni delavci, med njimi Pavle Gantar, Edi Delopst in France Križnar. Sejo je v odsotnosti Janeza Kerna vodil Jože Oblak.

KOS je v uvodni točki najprej poslušal pojasnilo Miloša Pavlice o programu delovanja KOS v letu 1980. Poznejša razprava je pokazala, da bistvenih pripomb k programu ni, zato je koordinacijski odbor letošnji program svojega delovanja tudi sprejel, s pripombo, da ga je treba dopolniti s stabilizacijskimi akcijami sindikata in sicer glede na zadnje dokumente slovenskih sindikatov.

V nadaljevanju so udeleženci podali ocene poteka občnih zborov sindikata po temeljnih organizacijah in konferenc po delovnih organizacijah. Po vseh TOZD bodo končali občne zbore že v januarju, konference pa se bodo zvrstile v februarju.

V okviru 3. točke dnevnega reda se je Koordinacijski odbor sindikata seznanil z osnutkom stabilizacijskega programa naše sestavljene organizacije. Pojasnila sta ga Miloš Pavlica in Edi Delopst. Gre za dve gledišči, oz. za dva programa stabilizacijskih ukrepov in sicer za spremembo planskih dokumentov, kar bo delavskemu svetu SOZD Iskra predlagal KPO sestavljene organizacije ter akcijski družbeni program stabilizacije, ki ga bo delavskemu svetu predlagal KOS. O obeh programih bo delavski svet celotne Iskre razpravljal na prvi februarski seji.

Pri obeh programih bo poudarek na varčevanju, povečanju delovne discipline, zaposlovanju, omejitvenem faktorju na področju rasti bruto osebnih dohodkov in podobno.

Eden od sklepov 6. seje KOS je bil tudi ta, da je treba akcijo „Zaključni računi“ vključiti v stabilizacijsko akcijo. Sindikalne organizacije je zadolžil, da do 25. februarja obravnavajo zaključne račune TOZD in DO ter sprejmejo oba omenjena stabiliza-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Na seji KO sindikata SOZD Iskra je Edi Delopst govoril o stabilizacijskem programu.

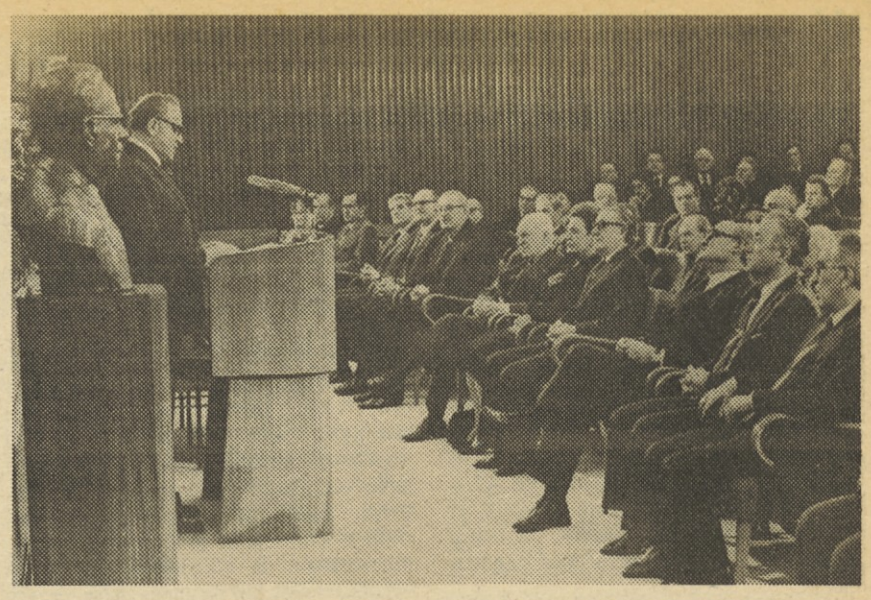

Sedemdesetletnico rojstva Edvarda Kardelja smo te dni kar se da slovesno, hkrati pa tudi delovno proslavili z številnimi manifestacijami. Tako je bilo v soboto, 26. januarja, skupno zasedanje vseh zborov skupščine ZRS, predsedstva SRS in delegacij republiških vodstev družbeno-političnih organizacij, na katerem je bil slavnostni govornik predsednik CK ZKS France Popit.

Istega dne je bila tudi tiskovna konferenca, na kateri so predstavili novo delo Edvarda Kardelja, in sicer njegove spomine pod naslovom „Boj za priznanje in neodvisnost nove Jugoslavije 1944-1957. Podrobneje je o knjigi spregovoril član predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc. Prav tako so v okviru teh proslav v Ljubljani ustanovili Jugoslovanski center za teorijo in prakso samoupravljanja in ga poimenovali po Edvardu Kardelju. Na gospodarskem razstavišču pa so odprli razstavo „Življenje in delo Edvarda Kardelja“.

Z obiska in razgovorov Franca Šetinca v Iskri.

Komunisti morajo delovati v organizacijah združenega dela

Sekretar predsedstva CK ZKS Franc Šetinc je na nedavnem obisku v Iskri opozoril, da moramo podpreti tiste, ki z borbo za samoupravljanje dosegajo večjo produktivnost in uresničiti vse ukrepe, ki krepijo materialno osnovo združenega dela in njegovo dohodkovno povezovanje.

Potem, ko je opozoril, da izvozne usmeritve ne terja le trenutni dokaj resni gospodarski položaj, temveč tudi splošen razvoj družbenoekonomskih odnosov, je sekretar predsedstva CK ZKS Franc Šetinc med drugim dejal:

„Težak ekonomski položaj, ki ga spremljajo nedvomno očitne slabosti, kakršne so, naprimer, nepravilnosti pri nagrajevanju, brezdušen birokratski odnos do ljudi, neučinkovito urejanje posameznih žgočih socialnih problemov, itd., lahko – če ne bomo dovolj učinkoviti – ogrozi ne le gospodarski razvoj, ampak tudi uravnotežen razvoj Jugoslavije in naš mednarodni ekonomski in politični položaj.

Zato si prizadevamo uresničiti vse tiste ukrepe, ki krepijo materialno podlago združenega dela in njegovo medsebojno dohodkovno povezovanje. To nalogo moramo nenehno uresničevati, prav tako pa moramo neposredno delovati tudi v organizacijah združenega dela, ki so zaradi neugodnih gospodarskih in drugih rezultatov dela občasno ali stalno možna žarišča napetosti, ker gre prav tu za ustvarjanje ozračja na zelo širokem političnem področju. Popolno podporo morajo zato uživati tisti, ki z borbo za samoupravljanje dosegajo večjo produktivnost, red in zavestno disciplino ter se brezkompromisno spoprijemajo z onimi, ki pod masko samoupravljanja podpirajo nedelo in parazitizem, demagogijo, stihijo in podobno.

Poudariti je treba, da so odkritost, realnost in odgovornost v razpravah o problemih in interesih posameznih republik in pokrajin in o skupnih vprašanih novih kvalitet našega političnega in samoupravnega življenja zagotovilo politične stabilnosti v naši družbi. Ne smemo pristajati na kakršnokoli nestrpnost in nervozo, ki se pojavlja pri demokratičnem in enakopravnem soočanju in usklajevanju interesov. Samo z upoštevanjem pluralizma interesov se lahko izognemo ostrini razlik, pa tudi morebitnim konfliktom in pospešimo iskanje najboljših rešitev.

NUJNA JE ZAOSTRENA ODGOVORNOST KOMUNISTOV V INSTITUCIJAH POLITIČNEGA SISTEMA

Proti negativnim pojavom in težnjam ter njihovim vzrokom se lahko najuspešnejše borimo s prizadevnim zavzemanjem za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov in z učinkovitim reševanjem vsakodnevnih problemov delovnih ljudi. Zato je nujno utrjevati in uveljavljati institucije družbenopolitičnega sistema in zaostriti odgovornost komunistov v njih. Ne smemo dovoliti, da bi se znašli v

(Nadaljevanje na 2. strani)

S SEJE KOMISIJE ZA DRUŽBENOEKONOMSKE ODNOSE IN RAZVOJ SAMOUPRAVLJANJA

Srednjeročni načrt 81—85 v znamenju progresa in stabilizacije

Komisija za družbenoekonomske odnose in razvoj samoupravljanja pri KOS Iskre je imela svojo sejo 25. januarja letos. Najvažnejša točka seje je bila razprava o smernicah srednjeročnega razvoja Iskre v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Razpravljali so tudi o letošnjih prizadevanjih za stabilizacijo, o akciji za javno razpravo, o zaključnih računih za lansko poslovanje in o programu dela Koordinacijskega odbora sindikata Iskre.

Komisija se je najdlje zadržala pri razpravi o smernicah srednjeročnega načrta 1981 – 85. Poročevalec Edi Delopst je povedal, da je težišče srednjeročnega načrta na večji akumulativnosti – se pravi na dohodku in na tehnoloških premikih za modernizacijo oziroma posodabljanje proizvodnih procesov – se pravi na avtomatizaciji.

Smernice kažejo, da bo v prihodnjem srednjeročnem obdobju proizvodnja rastla z okrog 20 % letno. Tako velik porast proizvodnje bo še povečal Iskrino ekspanzijo na izvoznem področju. Iskra se bo vse bolj povezovala tudi v višje oblike sodelovanja in ne zgolj na tržni osnovi z današnjimi kupci. Se pravi, da bo prišlo do intenzivnejšega sodelovanja oziroma vključevanja v mednarodno delitev dela. Tudi to je eden od faktorjev sodobnega gospodarskega napredka.

Zanimiva je ugotovitev delegatov te komisije, da naša tehnologija prehitro stari. Se pravi, da je čas amortizacije predolg in zato se naložbe prepočasti vračajo. Komisija je predlagala, naj bi povsod, kjer to kaže ekonomska računica, uvedli dvoizmensko delo. Po svetu dragi stroji tečejo 16 in tudi 24 ur dnevno, da se tako čimbolj in čimhitreje obrne vloženi denar. Če bomo hoteli dvigniti ekonomiko poslovanja, bomo morali tudi mi iti v to smer.

Ugotovili so tudi pozitivne premike težišča dela, odločanja in ukrepov na TOZD. Demokratizacija odločanja raste skladno z Zakonom o združenem delu in TOZD so vse bolj suverene pri svojem delu, čeprav se z dogovori vključujejo v enoten koncept Iskre.

Predsednik komisije, Jože Čebela je omenil, da smernice prihodnjega

(Nadaljevanje na 2. strani)

Komunisti morajo delovati v organizacijah združenega dela

(Nadaljevanje s 1. strani)
položaju, ko bi funkcijo teh institucij opravljala partija; to nikakor ni v interesu naših potreb v prihodnosti.

Ne moremo ostati samo pri kritiki „od zunaj“, ko ugotavljamo, da se, na primer v samoupravnih interesnih skupnostih povečujejo osebni dohodki, da se strokovna služba pogosto postavlja nad delavce oziroma samoupravne organe, namesto da bi si komunisti znotraj teh skupnosti izborili prvi idejni in politični koncept in ustrezne kadrovske rešitve, ki bodo realizacijo takšnega koncepta zagotovile.

Sicer smo še zmeraj pogosto prisiljeni neposredno posredovati, kot na primer, ob pomanjkanju blaga za široko potrošnjo, ob težavah v železniškem prometu, ob birokratskem odnosu do ljudi, ob snežnih zametih, itd . . . .. Nič ne bi bilo namreč vredno, če bi ljudje hvalili učinkovitost zveze komunistov, pa bi hkrati pojemala avtoriteta institucij našega političnega sistema in komunistov v njih. Sicer pa bo vedno prihajalo do takšnih ali drugačnih zastojev in tedaj ne bomo smeli čakati le na partijo. Če pa tudi ona ne intervenira, se ljudje čutijo nemočne in govorijo, da nihče ničesar ne ukrene. Zato je zvezi komunistov naloženo, da s svojo akcijo zaostruje odgovornost komunistov tam, kjer ti delajo, da je pri tem nepopustljiva in da – če ne gre drugače – zahteva tudi drugačne kadrovske rešitve.

SISTEM NAGRAJEVANJA PO DELU SE PREPOČASI UVELJAVLJA

Posebno pozorni moramo biti v zvezi s problemi, zaradi katerih prihaja do političnih zaostrovanj. V prometu, trgovini, pekarnah, bankah, itd . . . . se dogaja, da ob sobotah, nedeljah in ob praznikih ne delajo in da prav v teh dejavnostih podaljšujejo praznovanje. Pri tem uveljavljajo le svoje ozke interese in pravice, ne upoštevajo pa interesov drugih delavcev in delovnih ljudi.

Za te dejavnosti bomo morali s predpisi enostavno določiti delovni čas, ne pa pod okriljem samoupravnega sporazumevanja dopuščati sklepanje delovnih sporazumov.

Hitreje moramo uresničevati sistem nagrajevanja po delu in zaustaviti širjenje neproduktivne administracije. Za to se bodo morali bolj razviti sindikati oziroma komunisti v sindikatih. Doslej so tudi v sindikatih preveč samo pospešeno razpravljali o nagrajevanju in verbalno kritizirali neustrezni način nagrajevanja. Delavci pa se sprašujejo, kdo torej mora dajati konkretne pobude za izboljšanje sedanjega stanja.

Prav zato je namesto nenehnega grmadenja novih programov nujno treba konkretizirati naloge stabilizacijske politike. Zagotoviti je treba učinkovito dodelovanje obstoječih programov, predvsem na področjih, kjer se jim s sedanjo prakso poskušamo izogniti. Ostro moramo nastopiti tudi proti prepričanju, ki se naslanja na tezo, da je posamezna zadeva „malenkost“ in sploh ni problem. Zato je treba zaostriti odgovornost na vseh področjih ter uveljaviti mnenje, da se je treba boriti tudi za to, kar že imamo.

V okviru akcije za stabilizacijo gospodarstva se je treba usmeriti na aktiviranje notranjih rezerv, ki sploh niso majhne. Poleg tega se je treba stalno zavedati dejstva, da lahko k povečanju družbene produktivnosti dela največ pripomoremo z združevanjem dela in sredstev na dohodkovni podlagi, in sicer tako znotraj Slovenije kot v okviru cele Jugoslavije.

NAVADE IN VPLIV „NOVIH MALOMEŠČANOV“ NE MOREJO PRODRETI

Potem, ko je ocenil dejavnost majhnega dela inteligence, ki stoji ob strani našega družbenega razvoja, je tovariš Šetinc dejal, da posebno pozornost zasluži sloj ljudi, ki ga je s stališča razredne pripadnosti težko definirati, lahko pa ga označimo kot sloj „novih malomeščanov“. Za te ljudi je najpomembnejše pridobivanje bogastva, potrošnja, podcenjevanje fizičnega dela in dela sploh. Z ustvarjanjem splošnega delovnega in mobilizacijskega razpoloženja se vpliv tega sloja zmanjšuje. Trenutno nimajo večjega vpliva niti tisti, ki so za monopolni položaj partije in za „trdo roko“.

Dejal je tudi, da moramo okrepiti prizadevanja, da s politično akcijo v čim večji meri nevtraliziramo in omejimo vpliv posameznikov, ki poskušajo motiti dobre odnose med našo socialistično skupnostjo in cerkvijo, delati za odstranjevanje vseh oblik sektašenja in to iz povsem načelnih razlogov in načelnega odnosa do vernikov kot ustvarjalcev naše dejanskosti, kot tudi zato, da bi klerikalnim težnjam odvzeli vse argumente.

Ob krepitvi enakopravnosti vernikov je treba krepiti tudi enakopravnost madžarske in italijanske narodnosti v Sloveniji. Najprej je potrebno zagotavljati enakopravne kulturne in druge pogoje za življenje delavcev iz drugih republik. Zavedamo se, da brez zagotavljanja teh pogojev dodatnih novih delavcev ne moremo zaposliti. Veliko bolj pravilno in ekonomsko upravičeno je na dohodkovni podlagi združevati sredstva za vlaganja in odpiranje novih delovnih mest, tam, kjer je delavcev dovolj. Poleg tega je imperativ našega gospodarstva, naj zaustavimo neugoden trend povečevanja ekstenzivnega zaposlovanja sploh.

VARNOSTI IN DRUGI NAČRTI SO BREZ POMENA, ČE OBLEŽIJO V PREDALIH

Tudi sicer si je potrebno stanje v Sloveniji ogledati selektivno in ga ocenjevati tudi z vidika razpoloženja in razvoja Jugoslavije kot celote. Treba je opazovati in spremljati vse idejne in politične tokove v Jugoslaviji in njihov vpliv na Slovenijo, istočasno pa vpliv Slovenije na celotni jugoslovanski položaj in glede na spremenjene pogoje tudi dopolnjevati razvojne plane in programe.

Vse te in druge elemente je potrebno upoštevati pri ocenjevanju varnostnopolitičnega položaja in o njem informirati delovne ljudi. Ne zadoščajo le varnostni in obrambni načrti, skriti v predalih. Nič bolj koristne niso samo naprej načrtovane vaje s predvidenim rezultatom. Resda smo izvedli množično in uspešno akcijo „Nič nas ne sme presenetiti“, s katero smo se usposabljali in organizirali za razne izjemne razmere, pa so nas kmalu po tej akciji, ko smo nehali „igrati“, presenetili sneg, slaba preskrba, pomanjkanje železniških vagonov, itd . . . Takšni primeri pravzaprav potrjujejo, da so naše ocene potrebne določenih popravkov, s katerimi moramo vključiti določene naloge, tako da se ne bi pravzaprav šele v izrednih razmerah ponudila prva resnična priložnost za preverjanje naše dejanske sposobnosti.

Potreben je tudi ofenzivnejši propagandni nastop, ki omogoča najboljše rezultate. Želeli bi opozoriti, je dejal Franc Šetinc da z izražanjem kritične zaskrbljenosti zaradi nakopičenih gospodarskih in drugih težav, ki pa so tudi posledica naše premajhne doslednosti, ne smemo v ljudeh razvijati pesimizma in občutka nemoči. Ob upoštevanju vse resnosti je pri kritičnem opazovanju žgočih gospodarskih in drugih problemov nujen realni optimizem, kakršen je na primer izžareval iz televizijskega intervjuja tovariša Djuranovića.

ŠIROKA INFORMIRANOST PRISPEVA K DRUŽBENI STABILNOSTI

Torej: realni optimizem ob maksimalni pripravljenosti vseh dejavnikov, da ga z ustvarjalno aktivnostjo in odgovornostjo tudi upravičimo. To je edini možen način in edino pravo zagotovilo za naš danes in jutri. Le na ta način sovražno delovanje ne bo naš najtežji problem, ker bomo dovolj sposobni poiskati najracionalnejše krepitve za samoupravno organiziranost združenega dela in družbe sploh, od delavcev v osnovni organizaciji združenega dela, do republike in federacije, in s tako silo bomo lahko učinkovito razbijali sovražno dejavnost in njihove namere. Podporo večine delovnih ljudi za tako naravnanost imamo in jo bomo imeli tudi v prihodnje.

Ob koncu mislimo, da je zelo pozitivno to, da so naši delovni ljudje in občani tako obsežno obveščeni o sedanjem stanju, ker to jih hkrati pripravlja in mobilizira, da zaupajo vase in v naš sistem, to pa jim je hkrati tudi izhodišče za kontinuiteto našega razvoja v prihodnjem obdobju. Takšna mobilnost krepi zavestna informacija, ki je široko odprta do delavca in občana, prispeva k stabilnosti v naši družbi in vliva zaupanje v njeno lastno ustvarjalno sposobnost in prihodnji razvoj naše družbe.

Na seji Komisije za družbenoekonomske odnose in razvoj samoupravljanja.

Srednjeročni načrt 81—85 v znamenju progresa in stabilizacije

(Nadaljevanje s 1. strani)
srednjeročnega načrta premalo konkretno predvidevajo področje družbenega standarda. Vse večje so potrebe po stanovanjih in infrastrukturi v delovnih organizacijah, oz. TOZD.

Delegati so se posvetovali tudi o stabilizacijskih ukrepih za letošnje leto. Uskladiti bo treba letne načrte z nastalim položajem in take – korigirane programe dosledno izvajati. Poleg korektur letnih načrtov naj v TOZD in delovnih organizacijah sprejmejo tudi lastne stabilizacijske programe, v katere naj vtkejo vse možnosti štednje in ekonomike, da bi tako tudi v svojih notranjih rezervah našli elemente stabilizacije. Tak proces ni potreben zgolj zaradi resolucije širše družbene skupnosti, ampak je pozitiven premik za vsako TOZD v smeri ekonomičnejšega, stabilizacijskega gospodarjenja.

Letošnja akcija javnih sprejemanj zaključnih računov o lanskem poslovanju je zlasti pomembna v luči stabilizacijskih prizadevanj. Javne razprave smo imeli že lani in so pokazale veliko zanimanje delovnih kolektivov. Na teh izkušnjah bomo gradili tudi letošnje javne razprave, v katerih je treba dati čimveč poudarka stabilizaciji in pregledati, kje so bili lanski spodrsljaji. „Lansko poslovanje je že zgodovina in javna obravnava zaključnega računa ima za cilj, da se ob lanskem gospodarjenju kaj naučimo za letos. Spoznanja pa bomo vgradili v letošnje gospodarjenje“, je rekel eden izmed od delegatov.

Sicer pa bomo širše spregovorili o lanskem poslovanju in zlasti o stabilizacijskih prizadevanjih in ukrepih na širšem posvetovanju Iskre. To posvetovanje letos ne bo več v Poreču, kot pretekla leta, ampak v Ljubljani. Na tem posvetu se bodo srečali vodilni družbenopolitični in strokovni delavci Iskre verjetno 1. 3. 1980. Na posvet so že povabili vidne družbenopolitične delavce Franca Šetinca, Romana Albrehta in Jožeta Hujsa. FY

KOLEGIJ PREDSEDNIKOV KPO ISKRINIH DO

VEČJE UVOZNE POTREBE KOT MOŽNOSTI

Minuli petek se je v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani nadaljeval pred tednom dni začeti kolegij predsednikov kolegijskih poslovodnih organov Iskrinih delovnih organizacij. Na njem so pod vodstvom Antona Stipaniča, podobno kot teden dni nazaj, namenili vso pozornost investicijskim vlaganjem v tem letu ter uvoznim željam Iskrinih temeljnih in delovnih organizacij. Kot je znano, so se Iskrini vodilni delavci v prvem letošnjem kolegiju dogovorili o znižanju investicijske vsote na približno poltretjo milijardo dinarjev, glede predlaganega uvoza pa je kolegij menil, da je potrebno predlagano vsoto v višini skoraj 136 milijonov skrčiti na 120 milijonov dolarjev.

Tudi na drugem letošnjem zasedanju vodilnih predstavnikov Iskrinih delovnih organizacij in sestavljene organizacije so v zvezi z investicijskimi vlaganji v letu 1980 izrazili odločno mnenje, da je predlagana, toda že znižana vsota v višini približno 2 milijardi 400 milijonov dinarjev, lahko bi rekli, skrajni domet naših investicijskih možnosti v tem letu. Vse pa je seveda odvisno še od bližnjega podpisovanja Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev. Le-tega naj bi predvidoma podpisali do 10. februarja.

Podobno kot limitno stališče o višini investicijskih sredstev, se je tudi na tem kolegiju izkristaliziralo mnenje, da moramo vlagati v tista področja in tiste objekte, ki bodo prej dali zaželjene rezultate. Obenem so vodilni Iskrini delavci poudarili, da bi morali odvzeti investicijska sredstva tistim, ki jih ne bodo pravočasno porabili. „Bolje ena končana investicija, kot pa tri začete“, so poudarili.

V nadaljevanju je predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipanič seznanil direktorje delovnih organizacij z nekaterimi bližnjimi dogodki v Iskri. Šestega februarja bo obiskal kolektiv Avtoelektrike v Šempetru pri Novi Gorici predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner. Prvega marca bo, najverjetneje v PPC v Ljubljani, seminar Iskrinih družbenopolitičnih, samoupravnih in poslovodnih delavcev, torej že tradicionalno srečanje, ki ga bomo letos zaradi varčevanja „preselili“ iz Poreča v Ljubljano. Tovariš Stipanič je spregovoril tudi o predlaganem internem posojilu ter o vprašanju skupnih vlaganj tržno-prometnih organizacij in naših kupcev v Iskrino proizvodnjo, kot tudi o predlogih nekaterih slovenskih proizvajalcev surovin repromaterialov, da bi Iskra sovlagala v njihove zmogljivosti.

V sklepnem delu zasedanja je predsednik KPO Iskre Commerce Ilja Medić seznanil udeležence z deviznobilančnim položajem Iskre v tem letu. Pri tem se je dotaknil zlasti uvozne problematike, točneje razkoraka med izraženimi željami po uvozu in našimi možnostmi. Vodilni predstavniki Iskrinih delovnih organizacij so menili, da v tem letu ne bi smeli uvoziti za več kot 120 milijonov dolarjev surovin in reprodukcijskih materialov, seveda pa je uvoz v vsakem primeru odvisen izključno od našega lastnega izvoza.

Z vso resnostjo so se zavzeli tudi za stabilizacijske posege v uvozno dejavnost, pri čemer pa so izrazili bojazen, da zaradi načrtovanih povečevanj proizvodnje in višjih cen repromaterialov na tujih tržiščih ne bomo mogli bistveno zmanjšati uvoznih načrtov. Poti sta le dve – povečati izvoz in pa nadomestiti uvožene materiale z domačini, če je seveda to mogoče.

Lado Drobež

Posnetek s kolegija vodilnih delavcev DO SOZD Iskra.

Kanadski veleposlanik v Iskri

Z obiska kanadskega veleposlanika v Iskri.

Med nastopnim protokolarnim obiskom v Sloveniji je novi kanadski veleposlanik v Jugoslaviji James Gordon Harris obiskal v sredo, 23. januarja tudi Iskrino poslovno stavbo v Ljubljani. V odsotnosti predsednikov kolegijskih poslovodnih organov SOZD Iskra in Iskre Commerce Antona Stipaniča in Ilje Mediča sta gosta sprejela Ivo Bogoev in Mitja Tavčar.

Iskrina predstavnika sta kanadskega veleposlanika seznanila z dosedanjimi Iskrinimi prizadevanji za navezavo tesnejših poslovnih odnosov s sorodnimi kanadskimi firmami. Žal se je večina teh povezav končala neuspešno, to pa zlasti zaradi komunikacijskih težav, različnih tehničnih in uporabnostnih standardov in pa med drugim tradicionalne kanadske ekonomske navezanosti na Združene države Amerike.

Kanadski veleposlanik je med pogovori izrazil prepričanje, da obstajajo vse možnosti za tesnejše sodelovanje Iskre s kanadsko elektronsko industrijo, seveda pa je treba te stike navezati, pri čemer bi bila najverjetneje najboljša oblika in porok za uspeh v tem, da bi Iskra v tej deželi našla industrijskega partnerja za obojestransko poslovnotehnično sodelovanje.

Uglednega gosta je med obiskom v Iskri spremljal prvi sekretar v kanadskem veleposlaništvu Kenneth Lunquist.

LD

STABILIZACIJA TERJA VZPOSTAVITEV DOHODKOVNIH ODNOSOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

cijska programa, do konca februarja pa morajo obravnavati poslovanje celotne Iskre v minulem letu.

Pavle Gantar je sindikalne delegate seznanil z nekaterimi stabilizacijskimi akcijami na ravni federacije in republike. Povedal je, da bo že v kratkem izšlo več predpisov za izvajanje stabilizacijske politike. V zvezi s tem je dejal, da vseh teh dokumentov ne bo moč vnesti v letošnje plane, jih pa bo potrebno vseskozi spremljati in, seveda, izvajati.

Obširna razprava o stabilizacijski temi je opozorila na številna vprašanja in tudi probleme. Naj jih nekaj naštejemo. Člani KOS so poudarili, da bomo morali biti pri izvajanju politike gospodarske stabilizacije kar se da najbolj dosledni, sindikat pa bo moral spremljati izvajanje stabilizacijskih ukrepov. Drug takšen izredno konkreten stabilizacijski predlog iz razprave se je nanašal na Iskrino uvozno in nabavno dejavnost.

Sindikalni funkcionarji so menili, da bi se morali obe ti službi v prihodnje združiti, hkrati pa so najodločneje obsodili najnovejše (morda pa so tudi starejšega datuma) želje nekaterih v največji Iskrini delovni organizaciji, ki želijo prav to področje razdrobiti.

Med razpravo je bilo slišati tudi številne druge pripombe, kot napr. to, da v Iskri preveč sestankujemo, hkrati pa so udeleženci poudarili, da vse še zdaleč ni tako slabo" in, da smo se v Iskri že doslej obnašali dokaj stabilizacijsko, seveda ne na vseh področjih".

KOS je v zvezi s stabilizacijskimi ukrepi zadolžil strokovne službe, da morajo pripraviti analizo obstoječih problemov glede na obe resoluciji – Zvezno in republiško o izvajanju družbenega plana v tem letu, izhajajoč iz poročil poslovanja SOZD v nekaj zadnjih letih.

V nadaljevanje seje je Edi Delopst pojasnil smernice srednjeročnega razvoja SOZD Iskra v prihodnjih petih letih. Dejal je, da večina organizacij skupnega pomena v Iskri še nima izdelanih smernic, imajo pa jih v proizvodnih organizacijah. Med dosedanjimi obravnavami smernic na različnih ravneh so naleteli na nekaj problemov, kot npr. vprašanje nastopa na tujih tržiščih, prekrivanje proizvodnih programov, nerešene dohodkovne odnose, določiti bi morali podrobneje vlogo organizacij skupnega pomena itd.

KOS je menil, da bi morali omenjene probleme čim prej rešiti, hkrati pa bomo morali smernice dopolniti s stabilizacijskimi dokumenti. Poleg tega se je KOS zavzel, da bi morali pripraviti dve analizi – o izvajanju 29., 30. in 31. člena SR plana Iskre v sedanjem petletnem obdobju, ki govorijo o družbenem standardu delavcev ter analizo ekonomičnosti poslovanja in vlaganj v obdobju 1976–1980.

Obsežna seja Koordinacijskega odbora se je nadaljevala z oceno priprav na problemsko konferenco sindikata o vprašanju delitve dohodka, čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke. Ta konferenca bo 15. februarja. Priprave nanjo potekajo kljub drugim obsežnim nalogam v skladu s predvidenim planom.

V okviru 6. točke dnevnega reda je KOS sprejel sklep, da bo tradicionalno delovno posvetovanje družbeno-političnih, samoupravnih in poslovodnih delavcev v SOZD Iskra 1. marca v Ljubljani KOS je tudi že sprejel okvirni program tega srečanja, o gospodarjenju in stabilizacijskih ukrepih v Iskri pa bo govoril Anton Stipanič, položaj v slovenskem in jugoslovanskem gospodarstvu bo pojasnil naš nekdanji generalni direktor in zdaj podpredsednik slovenskega izvršnega sveta Jože Hujs. Sekretarja predsedstva CK ZK Slovenije Franca Šetinca bodo organizatorji povabili, da bi podal oceno političnega položaja v Jugoslaviji, že tradicionalni gost teh srečanj, član predsedstva CK ZK Slovenije Roman Albreht pa bo spregovoril o reafirmaciji vloge delovnih in sestavljenih organizacij.

Ob zaključku izredno obsežnega dnevnega reda je Koordinacijski odbor sprejel tudi poročilo, ki ga bo predložil delavskemu svetu SOZD, nanaša pa se na neuspelo usklajevanje programa financiranja gradnje novih zmogljivosti v Iskrinem počitniškem kampu na Dugem otoku. KOS bo moral DS tudi predlagati, da predvidena sredstva zbriše iz programa za letos. Hkrati je KOS zahteval od strokovne službe pri DO Iskra Invest servis, da pripravi konkreten predlog nadaljnjih rešitev na področju počitniške dejavnosti. L.D.

Varčevanje se mora začeti pri vrhu

„V svojih izjavah sem bil konkreten in morda sem koga prizadel, a nikoli nisem skušal ugajati, ampak sem menil, da kot nekdanji borec moram zagovarjati stvari, za katere mislim, da so resnične in pravične!", nam je dejal ob koncu pomenka za naše glasilo France Križnar, predsednik aktiva Zveze borcev SOZD Iskra. Dejansko je bil pogovor z njim nekoliko drugačen, kot so naši običajni organizacijski, ali strokovni pogovori, kar je tudi razumljivo, saj gleda France Križnar na vse probleme ne zgolj z enega kota, ampak z vseh vidikov še vedno budnega borca.

Ker sodeluje France Križnar v raznih organizacijah in aktivih SOZD, smo se za začetek ustavili pri splošnih problemih Iskre in še posebej pri vprašanjih aktiva zveze borcev.

Odvrnil je, da je bil konec decembra na redni seji predsednikov aktivov ZB SOZD Iskra, na kateri je Edi Delopst podal kratko poročilo o poslovanju SOZD Iskra, o problemih v letu 1979, o uspehih v izvozu, o uvozu in slabem izvrševanju plana investicij.

„Pri tem smo ponovno ugotavljali, da so naše debate, ki smo jih vodili v preteklosti okoli gospodarjenja, zmanjševanja uvoza in večjega prizadevanja za izvoz, ne nazadnje pa tudi okoli discipline, znova pridobile na svoji aktualnosti. O tem pričajo tudi novi, pravkar uvedeni ukrepi. Odkrito smo menili, da je aktiv vedno opozarjal na te stvari, da pa na raznih ravneh v Iskri, pa tudi v okviru splošnega gospodarstva v Jugoslaviji ni bilo na to dovolj velikega odziva. Zato smo znova sprejeli sklep, da se je treba na vseh ravneh boriti za zmanjšanje uvoza in za povečanje izvoza. Ker so bili že navzoči zastopniki bivših borcev pa so se pogovarjali posebej še o teh problemih. Dejstvo, da so se z leti borci že precej postarali, da marsikomu že odpoveduje zdravje, zahteva seveda povečano skrb za nekdanje borce.

Ko smo ga povprašali, kakšne so njegove izkušnje s področja delegatskega zastopanja, je pritrdil, češ, da je v Elektromehaniki v Kranju sam delegat zbora združenega dela občine in hkrati delegat zbora združenega dela SRS. „Lahko bi ocenil, da delo delegatov za občinsko skupščino poteka dokaj v redu, mislim, pa da še vedno nimamo prave oblike in dovolj stika z bazo za zbor združenega dela SRS," je razmišljal Križnar in navedel primer, ko se je na zadnji seji zbora združenega dela oglasil po ekspozeju dr. Antona Vratuše, predsednika IS SRS in pogovoru Marka Bulca, ki je vodil delegacijo Slovenije v skupščini SFRJ. Razpravljal je posebej o zahtevi federacije po 40 % povečanju sredstev, o varčevanju in gospodarskih ukrepih. Sodil je, da je izražal mnenje baze, to je delavcev, ko je podvomil o učinkovitosti instrumentov. „Verjetno je to približno tako, kot pri kajenju cigaret: vsi vemo, da je to škodljivo, a ker je tobak državni monopol in, ker se iz tega napaja državni proračun, to toleriramo." Hkrati s tem pa je še ugotovil: „Varčevati seveda moramo na vseh ravneh, v vseh strukturah in v vsej piramidi. Začeti pa se mora že v jugoslovanski zvezni piramidi, kajti zgledi vlečejo."

Ko pa smo vprašali, kaj sicer meni o odnosih znotraj TOZD v Iskri – zlasti glede dohodkovnih odnosov, je nadaljeval:

„Kot predsednik aktivov ZB SOZD dobivam vabila na skoraj vse seje DS, sindikata in komisij. Ocenjujem, da bi morala Iskra s svojimi 80 TOZD biti bolj kompaktna, bolj enotna. Večkrat me moti to, da se v raznih zadevah pogovarjamo vse leto, a še ne dosežemo soglasja vseh TOZD. Primer je sprejemanje gospodarskega plana. Mislim, da bi se morali dogovoriti o neki disciplini TOZD do DO, oz. DO do SOZD. TOZD na podeželju veliko resneje jemljejo gospodarjenje, kot pa TOZD in DO v mestih. Marsikje pravijo, da so delavci slabi in, da ne delajo dobro. Menim pa, da so delavci v glavnem dobri, verjetno bolj škriplje v upravi in vodstvih. Seveda pa je to marsikje različno, Iskra, taka kot je, bi morala – po mojem – predvsem dosledneje razviti med seboj dohodkovne odnose. So primeri, ko nekateri pred sklenitvijo letnih pogodb obetajo dohodkovne odnose, ko pa so pogodbe sklenjene pogosto pozabijo nanje. Tako ravnanje otežkoča uspešno izgrajevanje dohodkovnih odnosov in tudi povzroča, da si ne zaupamo dovolj. Prav tako pa bi morali vse tekoče probleme na relaciji proizvodnja – prometna dejavnost reševati tekoče in v korist delavcev v neposredni proizvodnji."

Ali smo dovolj storili glede omejevanja uvoza in večjega uvajanja domačih materialov?

„Okoli uvoza smo že veliko govorili. Tudi o organiziranju okrogle mize na to temo. Poznam primere, ko se da marsikaj napraviti ali kupiti doma, kvalitetno in po ustrezni ceni, žal pa včasih nekatere službe Iskre za to niso dovolj neposredno vezane na dohodek TOZD, s tem pa je tudi interes, oz. prispevek za nadomestitev uvoza z domačimi materiali manjši.

V duhu jugoslovanske gospodarske politike bi morali razvijati domačo industrijo. Z nekaj napora razvojnikov, tehnologov in nabav se da tako tudi tu marsikaj napraviti. V zadnjem času je bilo nekaj primerov, ko smo uspeli v Kranju preusmeriti iz uvoza za približno milijon mark vrtalnih glav za ročna orodja, a se je neka služba, ki prodaja vrtalne stroje, takoj pojavila s parolo, češ, da so te glave slabe, da so predrage in ne ustrezajo. Ko smo jim konkretno povedali, da je tako cena, kot kvaliteta v redu, to so potrdile tudi ustrezne strokovne službe, so spet rekli: „Kaj bo pa zdaj? Mi lahko glavo iz uvoza prodamo po petkratvišji ceni, kot pa jo kupimo; če pa bomo te glave proizvajali doma, bomo praktično ob precej velik dohodek!" „Podobnih primerov imamo še več in ponovno predlagam, da bi o tem spregovorili tudi na ravni SOZD in, da bi organizirali strokovno službo, ki bo raziskovala jugoslovanski prostor za to področje. Taki primeri namreč kažejo na to, da moramo kritično preveriti medsebojno odvisnost služb od dohodka TOZD ter ga razdelati na tak način, da bodo vsi zainteresirani za doseganje boljših rezultatov.

Republiška in zvezna resolucija strogo zastavljata stabilizacijske ukrepe. Na prvo mesto uvrščata varčevanje pa zamenjavo domačih materialov z uvoženimi, večjo disciplino, večjo produktivnost dela itd. Pred tednom dni smo poslušali tudi republiško konferenco sindikata, kako je razpravljala o tem problemu, tudi poročila o 6. seji CK in smernice, ki jih je sprejel CK govorijo o tem. Morda pogrešamo le nekaj več konkretnega. Predlagam, da v Iskri prevzamejo pobudo za dogovor za konkretne ukrepe poslovodni kolegij, sindikat, mladina in borci.

Glede na to, da je France Križnar eden izmed zaslužnih borcev generacije, ki naj bi bila vzgled mlajšim, ki prihajajo, smo se ustavili še posebej pri vprašanju mladine in njenega vključevanja v delo.

„Včasih nekateri starejši pravijo, da so mladi slabi, da nočejo delati in podobno. Jaz pa, nasprotno, mislim, da so mladi čisto v redu in, da se pač zgledujejo po nas starejših. Če bomo imeli do njih dober pristop, bodo imeli dobrega tudi oni do nas.

Ko mladi ljudje pridejo v tovarno, jih marsikdaj, če imajo s seboj primerno priporočilo, skušamo čimprej spraviti na odgovorna delovna mesta. Marsikdaj pozneje ugotovimo, da za taka dela še niso bili zreli, ali pa, da smo jih postavili previsoko, kjer se njihova kariera tudi konča ali pa nimajo več možnosti za naprej. Druga skrajnost pa je, da mlade, ki prihajajo v tovarno, to sem konkretno opazil v Kranju – kot pripravniki, na prakso iz visokih šol, postavimo v kot, jim damo v roke pilo in s tem prakso izčrpamo. Mislim, da bi morali starejši, če imamo kakšno znanje, le-tega ponuditi mlajšim, za kar nam bodo oni gotovo hvaležni. Po drugi strani pa bi morali mladim omogočiti le postopen napredek z možnostjo, da se izkažejo. Tako kot je povedal prvi predsednik DS Save tov. Skumavc ob 30-letnici Save, ko je na vprašanje novinarke odgovoril, da je mladim treba dati priložnost, da delajo in se izkažejo, pri tem pa tudi počasi napredujejo."

Razgovor smo sklenili še z vprašanjem o obrambni pripravljenosti pri nas na sploh in v Iskri posebej.

„Kritično je" je dejal, „da so se ti ali oni pa čeprav so izšli iz delavskih vrst in borbe, zdaj, ko so dosegli blagostanje, nekam pomeščanili." Tudi na sploh je rekel, da ga moti, ker smo se vsi kar pomehkužili. S cigaretami, s kavo, z lenobnostjo. Mnogi zamujajo na delo . . . Že z vidika ljudske obrambe bi morala biti disciplina ostrejša. Sam vstajam ob pol petih, malo telovadim in ob pol šestih sem že v službi. Nekateri pa prihajajo na delo zaspani in se komaj zavedajo svojega dela. Mlajši ljudje bi morali bolj gojiti šport in se gibati v naravi, kajti takšne ljudi potrebujemo za splošni ljudski odpor," je sklenil France Križnar in izrazil upanje, da se bodo vendar ta vprašanja ob prizadevanju in zavesti vseh uspešno reševala in, da bomo še dalje živeli v miru, razvijajoč našo samoupravno socialistično skupnost.

Mara Ovsenik

ENOTNO V PROIZVODNJO RAČUNALNIKOV

„S samoupravnim sporazumom o poslovno-tehničnem sodelovanju na področju računalniških sistemov, ki ga danes podpisujemo predstavniki Iskre, Elektronske industrije in Rudija Čajavca, smo krenili po težavni poti, poti, ki pa je edina pravilna, če se želimo osamosvojiti in resnično postati samostojni proizvajalci računalniške tehnike. Mnogo lažje je kupovati, toda mnogo, premnogo je naša domovina kupovala na tujem in bila odvisna od tujih proizvajalcev. Vesel sem, da podpisujemo ta samoupravni sporazum, rad pa bi dejal, da ostajajo vrata odprta tudi drugim v Jugoslaviji, ki razpolagajo s tehnološkimi in kadrovskimi potenciali na področju računalniške tehnike."

To so besede, ki jih je na slovesnosti ob podpisu samoupravnega sporazuma med Iskro, Elektronsko industrijo in Rudijem Čajavcem minuli torek, 22. januarja v Beogradu izrekel predsednik KPO SOZD Iskra Anton Štipanič. S tem dokumentom so delavci omenjenih treh kolektivov odprli pot skupnemu sodelovanju na področju razvoja, proizvodnje, prodaje in servisiranja računalniških sistemov. Gre za sisteme za poslovno in procesno obdelavo podatkov, vključno hardwarsko in softwarsko opremo ter sestavne sklope, podsklope in dele teh sistemov.

Podpisnice bodo v skladu z zastavljenimi cilji usklajevale svoje akcije na različnih področjih – na področju načrtovanja, razvoja in raziskav, proizvodnje, specializacije, delitve dela in medsebojne menjave, kot tudi ob nastopih na domačem in tujih tržiščih. Prednosti sodelovanja so jasne – delitev dela in specializacija bosta omogočila večjo produktivnost in ekonomičnost.

Pa še zaradi nečesa je izredno pomemben ta samoupravni sporazum – končno je le odprl vrata računalniškemu sodelovanju med jugoslovanskimi elektroničarji, in to tistimi, ki resnično razpolagajo z realnimi tehnološkimi zmogljivostmi in znanjem za proizvodnjo računalnikov in računalniških sistemov ter dodatne opreme.

Uresničevanje samoupravnega sporazuma bo spremljala posebna Koordinacijska komisija. Sestajala se bo najmanj vsake tri mesece, lahko pa bo ustanovila tudi stalne in začasne delovne skupine za posamezna področja dela.

Podobno kot Anton Stipanič, je sporazum nadvse ugodno ocenil tudi predsednik KPO SOZD Elektronske industrije Dragan Miljković. Med drugim je na slovesnosti dejal: „Samo z združevanjem moči bomo lahko uspešno delali na tem zahtevnem računalniškem področju. Le tako nam bo tudi uspelo dati na jugoslovansko tržišče zadostne količine kakovostnih sistemov in le poslovno-tehnično združeni bomo lahko uspešno posegli tudi na tuja tržišča."

Hkrati s tem samoupravnim sporazumom sta vodilna delavca Iskre in Elektronske industrije podpisala v Beogradu tudi Sporazum o konceptu dolgoročnega sodelovanja in obojestranskega vlaganja v razvoj elektronike. V tem dokumentu oba velikana jugoslovanske elektronske industrije poudarjata, da bosta združevala delo in sredstva v skupnem interesu obeh organizacij ter s tem prispevala k hitrejšemu razvoju elektronike, specializacije, uvajanju novitet na osnovah sodobne tehnologije, povečevanju produktivnosti in izenačevanju pogojev pri delitvi dohodka.

S podpisa sporazuma o poslovnotehničnem sodelovanju Iskre, Ei Niš in „Rudi Čajavec" na področju računalnikov.

V okvir tega sporazuma sodi tudi pred dobrim letom dni podpisani Samoupravni sporazum, s katerim se je Iskra odločila, da bo sofinancirala graditev tovarne televizijskih katodnih cevi v Nišu. Po drugi strani pa je Elektronska industrija iz Niša pripravljena v prihodnjem srednjeročnem obdobju vložiti svoj denar v katerikoli projekt, ki bi zanimal oba partnerja, in to pod enakimi pogoji in načeli ter v isti višini, kot sodeluje Iskra pri tovarni katodnih cevi. Ta vsota znaša nekaj več kot 177 milijonov dinarjev.

Tudi ob podpisu tega sporazuma med Ei in Iskro naj zapišemo, da želita z njim obe sestavljeni organizaciji zagotoviti temelje za dolgoročno sodelovanje, pri čemer poudarjata, da je takšno sodelovanje v družbenem in obojestranskem interesu, kot tudi v interesu nadaljnjega razvoja elektronike v vsej Jugoslaviji.

Lado Drobež

Dopisujte v naše glasilo

Uredništvo: Ljubljana, Trg revolucije 3

Sestanek predsedstva KS ZSM SOZD Iskra

Na sestanku predsedstva smo se mladi dogovarjali predvsem o svojih aktualnih nalogah, katere moramo ob vsakodnevnem delu uresničevati. Sestanek je minil v odkritih dogovorih in sprejemanju enotnih stališč do nekaterih vprašanj. Zelo kritično smo spregovorili o informiranju in naredili tudi prve ukrepe za izboljšanje stanja in vzpostavitev celovitega ter uspešnega seznanjanja mladih o našem delu.

Imenovali smo informativno komisijo mladih na ravni SOZD in ji dali tudi prve smernice za uspešno delo. Komisija naj bi v začetku predvsem spodbujala delo podobnih komisij na ravni DO, dajala pobude in predloge za izdajo informacijskih listov v posameznih osnovnih sredinah, pripravila vsake tri mesece mladinsko prilogo v glasilu Iskra, spodbujala mlade k novinarskemu delovanju in njihovi vzgoji s področja novinarskega dela.

Dogovorili smo se tudi, kateri mladinci bodo sodelovali pri okrogli mizi o razreševanju stanovanjske problematike mladih, katero organiziramo skupaj z Republiško konferenco ZSMS in uredništvom mladinske revije Mladina. Na tem razgovoru naj bi tudi ostalo slovensko mladino seznanili, kako smo in kako razrešujemo nastale probleme mladih na tem področju.

Imenovali smo tudi štab bataljonov Iskre v MPO „Partizanske delavnice 99 d" ter sprejeli program in poslovnik o delovanju MPO 99 d. Komandanta bataljonov sta Boris Kopač (Kranj) in Janez Kunaver (Ljubljana), v štab mladinskega pohodnega odreda pa je bil imenovan za komisarja Miro Grum.

V nadaljevanju smo se mladi seznanili tudi z aktualnostmi, s katerimi se srečujemo v SOZD pri družbenopolitičnemu in poslovnemu delu. Dogovorili smo se za akcije, v katerih moramo mladi skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami aktivno sodelovati v obravnavah in sprejemanju.

Dogovorili smo se še za okvirni termin mladinskega delovnega posvetovanja in redne letne volilno programske konference ter o pripravi tem, o katerih naj bi na posvetovanju z vso resnostjo razpravljali. Z veliko poguma in odkritosti bomo morali spregovoriti o delovanju, angažiranju in kadrovanju v OO ZSM, o stabilizacijskih ukrepih v naših delovnih sredinah, osebnih dohodkih in delitvi po delu, delovanju mladih komunistov, predvsem pa bomo morali odkrito spregovoriti o nas samih, našem delu in volji do mladinskega dela.

To je bilo le nekaj točk, o katerih smo mladi spregovorili in katere moramo pričeti takoj razreševati. A. C.

INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE

Pomembne naloge ZK

ORGANIZACIJE ZK morajo delati javno, glavne naloge v sedanjem obdobju pa so razvoj sistema socialističnega samoupravljanja, stabilizacijski ukrepi in naloge v zvezi z družbeno samozaščito.

V Elektromehaniki je bil organiziran enodnevni seminar za novoizvoljene sekretarje in njihove namestnike. Na seminarju, ki ga je vodil član Občinske konference Stane Ječnik, so sodelovali Jože Kavčič – sekretar OK Kranj – s temo Naloge članov ZK v sedanjem obdobju, Erik Vrenko s temo Družbenoekonomski razvoj delovne organizacije v naslednjem planskem obdobju, Ivan Cvar – član KPO – s temo Uresničevanje kadrovske politike in Nace Pavlin – vodja delovne skupnosti – s temo Priprave in vodenje sestankov kot oblike dela OO ZK.

Udeleženci so za vso vsebino pokazali veliko zanimanje ter aktivno sodelovali v razpravi. Prisotni so bili mnenja, da je med organizacijami potrebno več povezave in medsebojnega sodelovanja, zato bodo skupni sestanki v bodoče pogostejši.

Sprejet je bil tudi sklep, da mora delovanje komunistov postati popolnoma javno. Kot prvi pogoj je bil sprejet dogovor, da bodo vabila za sestanke in tudi sklepi sestankov objavljeni, da bodo vsi člani kolektiva seznanjeni z zaključki, za uresničitev katerih si bodo komunisti posebno prizadevali. Večji poudarek bo v bodoče dan tudi idejnopolitičnemu usposabljanju; v ta namen bo organizirana posebna marksistična knjižnica.

N. Pavlin

Usklajevanje OD in skupne porabe

Kolegijski poslovodni organ je pripravil predlog sklepov, ki naj bi jih potrdili v TOZD za uskladitev OD in skupne porabe z resolucijo skupščine SR Slovenije in dogovora o izvrševanju resolucije.

Republiška resolucija med drugim določa, da je potrebno zagotoviti racionalno zaposlovanje in poviševati OD na nižji stopnji (za 25 %) kot dohodek. Sredstva skupne porabe pa ne smejo presegati 14 % porabljenih sredstev v letu 1979.

V Elektromehaniki smo na osnovi rezultatov gospodarjenja za 9 mesecev preteklega leta in na osnovi plana za leto 1980 določili akontacijo za izplačevanje OD ter nadomestila delavcev iz skupne porabe (regres za dopust, prehrano, jubilejne nagrade in podobno). Glede na to, da zvezna resolucija določa, da morajo temeljne organizacije sprejeti sklepe o uskladitvi svojih planov z določili resolucije, je potrebna pospešena akcija za pravočasni sprejem dokumentov.

Izračuni, ki so bili opravljeni v tem času, kažejo, da bo povečanje OD možno, če bomo ustrezno znižali materialne stroške in izpolnili plan proizvodnje in prodaje. To pa ne velja za stimulacijo (do 6 %), o kateri bo potrebno sklepati na osnovi rezultatov po preteku prvega tromesečja. Problem bo večji za delavce v delovni skupnosti, kjer se po sedanjem predlogu republiškega dogovora lahko povišajo OD v masi za največ 16 % v primerjavi z letom 1979.

Znižanje planiranih sredstev bo potrebno izvesti tudi pri skupni porabi, ki se lahko poveča za največ 14 % (v delovni skupnosti po predlogu za 10 %). Predlog predvideva, da sredstev za dopustniški regres in prehrano ter jubilejne nagrade in odpravnine ostanejo neplanirani in v dogovorjeni višini, sredstva za ostale namene pa se ustrezno znižajo.

Znižanja bodo izvedena tudi pri določenih materialnih stroških (reprezentanci, potnih stroških, pogodbah o delu ind.). O predlogu bo izvedena širša razprava.

N. Pavlin

ŠC SOZD ISKRA

Mladi informirajo

Mladinci in mladinke osnovne organizacije ZSM ŠC Iskra v Kranju so v zadnjem času napravili pomemben korak na področju obveščanja. Medtem, ko so lani izdali le eno številko glasila OO ZSM, bodo v letošnjem šolskem letu izdali tri številke.

V decembru 1979 so izdali prvo številko glasila PLUS MINUS v novi obliki. Izdali so tudi jubilejno izdajo glasila obrambnega krožka, ki deluje pri OO ZSM. Drugo številko bo obrambni krožek pripravil ob letošnjem dnevu mladosti.

Glasilo PLUS MINUS v novi obliki skuša bralcem prikazati delček življenja v Iskrinem šolskem centru. V prvi številki so mladi objavili zanimiv intervju z ravnateljem poklicne in tehniške šole. Franc Lebar je odgovarjal na številna vprašanja, na katera učenci navadno ne dobijo odgovorov. Omenimo še prispevke o organizaciji OZN, iz sveta tehnike, o problematiki prehrane učencev. Zelo zanimiva je tudi literarna priloga. Ponatisnili so informacije o dejavnostih mladih ŠC Iskra v sredstvih javnega obveščanja.

Novost v glasilu PLUS MINUS kot tudi v glasilu obrambnega krožka so fotografije in dokaj uspešno tehnično oblikovanje. OO ZSM ŠC gre vsekakor pohvala za uspešno organizacijo obveščanja na šolah, za kar imajo veliko zaslug tudi predavatelji obeh šol.

Alojz Boc

Podelili so nagrade inovatorjem

Naša družba se vedno bolj zaveda, da je potrebno za trajni napredek in razvoj proizvajalnih sil v proizvodnjo vključevati nova znanja, nove tehnologije. Že družbeni plan za srednjeročno obdobje 1976 do 1980 je opredelil raziskovalno dejavnost kot eno od prioritetnih nalog v tem obdobju. Prav tako je resolucija 11. kongresa ZKJ postavila zahtevo, da se oblikuje dolgoročna strategija v programih znanstvenih raziskav; znanost mora biti še bolj kot doslej del enotne samoupravne politike socialistične družbe, s katero delavski razred neposredno uresničuje svojo vodilno vlogo. K realizaciji te politike prav gotovo pomeni velik prispevek novi zakon o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, ki dovolj celovito ureja odnose med posameznimi udeleženci v raziskovalnem procesu.

Za uveljavitev in pravilno uporabo znanstvenih dosežkov je potrebno mnogo prizadevanj. Prav toliko ali pa še več truda pa je potrebno za uveljavitev dosežkov na področju množične inventivne dejavnosti. Zavedati se moramo, da dolgoročni razvoj gospodarstva ne more sloneti le na uvozu tuje tehnologije in licenc. V množici delavcev je skrit nesluten potencial znanja, ki bi lahko ob ustrezni vzpodbudi dal neslutene rezultate na področju inovacij in uveljaviti moramo naše lastno znanje, od česar bo imela korist celotna družba.

Da bi vzpodbudili delavce – inovatorje in jim hkrati dali ustrezna priznanja za njihovo delo, je izvršni odbor radovljiške občine raziskovalne skupnosti ob podpori izvršnega sveta skupščine občine Radovljica in družbenopolitičnih organizacij ob koncu lanskega leta podelil nagrade in priznanja za dosežke na področju množične inventivne dejavnosti.

Posebna komisija je prejete predloge skrbno pregledala ter jih ocenila po posebnih kriterijih, in sicer: kakšna je bila po uvedbi inovacije višina prihranka v TOZD, kakšna je uporabnost, izvirnost, v kolikšnih pogojih je nastala inovacija in kolikšen je bil prispevek k stabilizacijskim prizadevanjem gospodarstva.

Nagradi za najboljše inovacijske dosežke sta med drugim prejela tudi dva Iskraša iz TOZD Instrumenti Otoče:

Miha Žvan za zamenjavo kontaktnih puš s kontaktno letvijo pri univerzalnih instrumentih. Pri stari izvedbi s posameznimi kontaktnimi pušami je bil problem poziciranja in fiksiranja, kar je podaljševalo montažni čas. Inovacija bistveno vpliva na kvaliteto celotnega instrumenta, ne daje pa direktno izračunljivega prihranka;

Viktor Ravnikar za zamenjavo omejevalcev pri F-6 merilnem sistemu. Prej sta hod gibljivega kazalca omejevali dve keramični tulki, pritrjeni na posebnem nosilcu, ki je bil izdelan iz novega srebra. Čas za izdelavo, sestavljanje in montažo je bil razmeroma dolg. Po novem postopku se iz plastike istočasno z nosilcem odbrizgata tudi omejevalca. V letu 1978 je bilo ustvarjeno za 316 tisoč din prihranka.

Tudi v kranjskih temeljnih organizacijah Elektromehanike so bile podeljene nagrade za razne izboljšave in inovacije:

Mile Malešević, dipl. ing. iz Stikal je dobil nagrado za izboljšavo postopka umerjanja avtomatov EDG 25/4 in ED 25/7.

Jernej Jeraj, mojster kontrole v TOZD TEA, je izdelal prebojni in ločilni transformator, ki ju kot kontrolne pripomočke uporabljajo v proizvodnji industrijskih tuljavic. Tako je tov. Jeraj z najbolj primerno metodo merjenja induktivnosti pri različnih frekvencah dosegel zadovoljive rezultate z instrumenti, ki so bili na razpolago v tovarni. Prebojni transformator je enostavna naprava za merjenje izolacijske trdnosti pri 75 V. Ločilni transformator 40/220 V ima največ prednosti v smislu večje varnosti pri delu, poleg tega pa napetost 220 V spremenjena na 40 V omogoča zaneslivejše meritve.

Milan Pečnik, samostojni konstruktor v Stikalih, je dobil nagrado za izum „kontaktna enota za paketno odmična in druga stikala."

V Števcih sta **Janez Sever**, dipl. ing. in **Metod Pezdir**, ing., prejela nagrado za izum „Stabilizirani napajalnik P 1099/78."

Jože Ivanšek, mojster v vrtalnici števcev, je spremenil postopek dela pri rezanju navojev v protipol kode 27. 250. 078 in 27. 150. 103. S tem je polavtomatski stroj z napravo P 201905 v celoti izkoriščen. V TEA sta **Franc Tičar**, mehanik v delavnici posebnih naročil pri novčičnem telefonskem aparatu in Tone Martinjak, merilec v tehnični kontroli, izvedla izboljšavo pri izdelavi novčičnih telefonskih aparatov. Samoiniciativno sta izdelala manjšo kontrolno napravo, s katero sta preizkušala delovanje kanala, uvoženega iz Belgije, pred vgraditvijo v končni sestav. Poleg tega se s to napravo kontrolira lasiranje releja in izvrši kontrola številčnika ter LED diode.

Komisija za inovacije je obravnavala tudi tehnično izboljšavo na stolu za spajkanje pri ožičenju telefonskih central. Avtor izboljšave je **Bogdan Leban**, samostojni ključavničar v Montažno servisni organizaciji. Sestavljivi stol za spajkanje je izvirna rešitev, ki omogoča uporabo različnih lestev in zagotavlja varno delo spajkarice ob stojalu telefonskih central. Ker je stol

(Nadaljevanje na 5. strani)

OBVESTILO

Iskra Elektromehanika obvešča, da bo informativni sestanek o obravnavi predlogov za uskladitev OD in skupne porabe z določili resolucije o stabilizaciji v ponedeljek, 4. 2. 1980 ob 16. v dvorani ATC na Laborah.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije
elektroniko in elektromehaniko
KRANJ, n.sol.o.

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke **TOZD TOVARNA AVTOMATSKIH TELEFONSKIH CENTRAL KRANJ**

objavlja

naslednja prosta dela in naloge.

GOSPODARSKA PRIPRAVA PROIZVODNJE

1. VODJA ODDELKA ZA KALKULACIJE

Pogoji:
– visokošolska izobrazba ekonomske smeri,
– 4-letne delovne izkušnje.

2. VODJA ODDELKA ZA PLANIRANJE MATERIALA

Pogoji:
– visokošolska izobrazba ekonomske, strojne ali elektrotehniške smeri,
– 5-letne delovne izkušnje.

3. VODJA PRIPRAVE DOKUMENTACIJE

Pogoji:
– srednješolska izobrazba elektrotehniške smeri – šibki tok,
– 4-letne delovne izkušnje.

TEHNIČNI RAZVOJ

1. VEČ PROGRAMERJEV

Pogoji:
– visokošolska izobrazba elektrotehniške, računalniške ali organizacijske smeri – smer računalništvo,
– višješolska izobrazba elektrotehniške smeri – šibki tok ali organizacijske smeri – usmeritev računalništvo,
– srednješolska izobrazba elektrotehniške, strojne ali splošne smeri (gimnazijski maturant).

2. DELA NA PODROČJU RAZSMERNIKA IN USMERNIKA

Pogoji:
– visokošolska izobrazba elektrotehniške smeri – jaki tok,
– 1-letne delovne izkušnje.

TEHNOLOŠKA PRIPRAVA PROIZVODNJE

1. SAMOSTOJNI TEHNOLOG II

Pogoji:
– srednješolska izobrazba elektrotehniške ali strojne smeri,
– 2-letne delovne izkušnje.

ODDELEK ZA EKONOMIKO

1. VIŠJI ANALITIK I

Pogoji:
– višješolska izobrazba ekonomske smeri,
– 4-letne delovne izkušnje.

2. VIŠJI ANALITIK II

Pogoji:
– višješolska izobrazba ekonomske smeri,
– 2-letne delovne izkušnje.

TEHNIČNA KONTROLA

1. DVA STROKOVNA SODELAVCA v oddelku za analize in nadzor

Pogoji:
– visokošolska izobrazba – smer tehnična fizika ali matematika,
– 3-letne delovne izkušnje.

PROIZVODNJA

1. MOJSTER I v galvanski obdelavi tiskanega vezja

Pogoji:
– srednješolska izobrazba tehniške smeri,
– 3-letne delovne izkušnje.

2. MOJSTER III

Pogoji:
– triletna poklicna šola tiskarske ali grafične smeri,
– 3-letne delovne izkušnje.

3. DVE ČISTILKI

Pogoji:
– končana ali nedokončana osnovna šola,
– starost nad 18 let.

Skupni pogoj za vsa dela (razen čistilk) je uspešno opravljeno psihološko testiranje. Za vsa objavljena dela je določeno 3-mesečno poskusno delo.

Kandidati lahko dobijo dodatne informacije o delu in delovnih pogojih v TOZD ATC tel. (064) 22-221 interna št. 2959 ali v kadrovski službi Iskre Elektromehanike.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: ISKRA ELEKTROMEHANIKA KRANJ, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako „za TOZD ATC".

INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO, LJUBLJANA

Profesionalizacija in izvoz sta letos prvenstveni nalogi

V petek, 25. januarja je bila v Stegnah seja Delavskega sveta DO IEZE. Glavna točka je bila obravnava letnega gospodarskega načrta za letošnje leto. Po izčrpnem poročilu Otmarja Zorna je bila tudi zelo konkretna diskusija, ki so se je udeležili delegati iz domala vseh TOZD. Delavski svet je sprejel tudi informacijo o napredovanju in delu okrog nabave lastnega računalnika in o stanju na področju letošnjih investicij v tej delovni organizaciji.

Letošnji gospodarski načrti v Industriji elementov so postavljeni zelo smelo, saj bo proizvodnja rastla z indeksom 136 v primerjavi z lanskim letom, dohodek bo večji za 35 %, ob vsem tem pa se bo zaposlenost dvignila za 6 %. Izvozili bodo za 38 % več od prejšnjega leta in akumulacija se bo povečala in rastla z indeksom 127. Vse te načrte bodo dosegli z novimi kapacitetami, zlasti z avtomatizacijo in posodabljanjem tehnologije, poleg tega pa bodo poiskali celo vrsto notranjih rezerv, kakor je boljša organizacija dela, izraba delovnega časa in drugimi.

Osebni dohodki se bodo letos dvignili poprečno le za 21 %, čeprav resolucija dopušča 26 %. Tako se bodo zavestno pridružili stabilizacijskim ukrepom in tako pripomogli k večji akumulaciji. Tudi sicer bo treba narediti več izrednih stabilizacijskih korakov, so ugotavljali delegati Delavskega sveta.

Eden važnih faktorjev bo dviganje kvalitete in zanesljivosti oziroma nadaljevanje prizadevanj za profesionalizacijo proizvodnje elementov za elektroniko. Z izdelki te visoke kakovostne zvrsti bodo zrastle tudi možnosti prodaje na domačem in tujih trgih. Za IEZE je namreč zelo važen izvoz, saj izvaža daleč nad polovico svoje proizvodnje.

Čeprav ima Industrija elementov že zdavnaj uravnoteženo devizno bilanco, še vedno povečujejo izvoz. Ob velikih investicijskih načrtih za posodabljanje oziroma avtomatizacijo proizvodnje, računajo tudi s precejšnjim uvozom sodobne visoko avtomatizirane proizvodne opreme. S takimi stroji bodo jasno proizvedli več, ceneje, kvalitetneje in v bolj humanih pogojih dela. Med drugimi stabilizacijskimi ukrepi je Delavski svet sprejel tudi sklep, da naj Strokovne službe SOZD Iskra vsako tromesečje poročajo o opravljenih delih in nalogah, za katere so po TOZD odobrili sredstva oziroma za katere so se dogovorili na podlagi svobodne menjave dela.

Za doma pa so se odločili, da je treba stroške in gospodarjenje zasledovati mesečno, da bi tako sproti ugotavljali izvrševanje letnih načrtov. V primerih zaostajanja za programi je treba takoj ukrepati, saj bodo le tako lahko izpolnili letni načrt in sodelovali v celotnem procesu stabilizacije.

Leta 1980 je izpolnjevanje letnega gospodarskega načrta še posebej pomembno, saj je to zaključno leto sedanjega srednjeročnega obdobja in priprava na start v srednjeročno obdobje 1981 – 85.

Že v prihodnjem srednjeročnem obdobju pa v Industriji elementov načrtujejo lasten računalnik in s tem bodo uvedli najsodobnejšo informativno službo. Zaradi sedanjih težav s premajhnimi kapacitetami in neažurnim prihajanjem podatkov je večkrat težko gospodarsko odločati, saj je treba priti prej, često peš, do potrebnih elementov za te odločitve. Sodobnejša informatika bo tudi izboljšala pregled nad celotnim gospodarjenjem in dogajanjem in tako bodo samoupravljalci tako rekoč v vsakem trenutku vedeli za kaj in kako se odločajo. V ta namen bodo nabavili lasten računalnik in namestili terminale v vseh TOZD in dislociranih delovnih enotah.

Zajemali bodo vse podatke o vseh poslovnih dogodkih, delu, zalogah, dobaviteljih, kupcih, osebnih dohodkih in drugih. Tako bodo dosegli lasten informacijskih sistem za področja vodenja skladiščnega poslovanja, komercialne informatike in vodenja proizvodnje. Pri tem bodo odpadle zamude okrog kurirskega prenašanja zajetih podatkov. Ves ta računalniško vodeni informativni sistem bo prirejen tako, da se bo vsak čas lahko primerjal z Iskrinim sistemom, ker le tako se bo tudi IEZE tvorno vključila v celotno Iskrino informatiko. Delavski svet je imenoval strokovni tim, ki bo pripravil vse potrebno za uvedbo računalniškega sistema na še nepokritih področjih in poskrbel za kadrovska vprašanja.

Delavski svet je sprejel tudi poročilo službe varstva pri delu in ugotovil, da so se delovni pogoji v letu 1979 sicer zboljšali, vendar bo treba še marsikaj ukreniti na tem področju, da bi dosegli še večjo humanizacijo dela.

Drago Škrbin je delavskemu svetu poročal o stanju na področju investicij. Poudaril je, da je pogled na vlaganja, zlasti v posodabljanje proizvodnje letos zelo optimističen, čeprav je splošna atmosfera glede investicij zelo restriktivna. Tako je v IEZE za Mikroelektroniko in TOZD Industrijska elektronika proces za pridobivanje potrebne dokumentacije v zadnji fazi. Za TOZD Keramični kondenzatorji, Keramiko in Specialne elemente pa so investicijski elaborati v obravnavi in prav zdaj skušajo dobiti soglasja za uvoz opreme. Pripravljajo pa se tudi idejni načrti za investicije v TOZD HIPOT (za hibridna vezja), za TOZD Polprevodniki in TOZD Feriti. Investicijі v Mokronogu in TOZD Magneti sta najdalj: Magneti so tik pred začetkom gradbenih del in v Mokronogu gradbena dela dobro napredujejo, čeprav je nekaj zamud. Poleg tega pa je letos v investicijskih načrtih IEZE več inovacijskih nalog.

Delavski svet je še odobril podpis kooperacijske pogodbe med Iskro IEZE, Široko potrošnjo in Iskra Commerce na eni strani in THORN CONSUMER ELECTRONICS LTD na drugi strani.

FY

TOZD ELEKTROLITSKI KONDENZATORJI MOKRONOG

Poglobljeni stiki z JLA in razgibana rekreacija

V mokronoški Iskri je bil v ponedeljek, 14. januarja, letni občni zbor osnovne organizacije sindikata. Pregledali so delo v preteklem dveletnem mandatnem obdobju, sprejeli Poslovnik o delu občnega zbora, sprejeli so načrt dela za letošnje in prihodnje leto in izvolili nov Izvršilni odbor.

„Stari" predsednik Janko Novak je najprej podal poročilo o delu osnovne organizacije:

Na občnem zboru sindikata v Solčavi.

LETO 1978

Pred vami je kratek prikaz dela OO, katero pa ni bilo dovolj aktivno. Čeprav nismo bili dovolj izkušeni za delo, nismo dobili konkretnih nalog, dobili pa smo mnogo kritik, smo našo nalogo še kar zadovoljivo opravili.

V tem letu je potekala akcija uresničevanja zakona o združenem delu. Rezultati tega pa so vidni. Sprejeli smo vrsto novih samoupravnih aktov in to do roka, ki je bil zakonsko določen. Naj jih samo nekaj naštejem: ŠS o združitvi v DO ISKRA–IEZE, Statut DO ISKRA–IEZE, Statut TOZD, Pravilnik o delovnih razmerjih . . . . . Sprejeli smo tudi nekaj stališč in predlogov in to: za regres LD, dvig produktivnosti, delovne discipline, organizirali obdaritev žena za 8. marec, srečanje Iskrašev.

Čeprav ta naloga ni precizirana v statutu sindikatov smo organizirali tudi nabavo ozimnice in premoga.

Lahko pa se pohvalimo, da smo precej naredili pri športu oz. športnih dejavnostih. Imenovali smo športnega referenta, ki svoje delo vestno opravlja. Rezultati so vidni: na občinskih sindikalnih igrah smo dosegli lepe uspehe, sodelovali smo z JNA na njihovih igrah, na ISKRINIH igrah itd.

Zadnja akcija pa je bila akcija zaključnega računa. Organizirali smo razpravo po sindikalnih skupinah pred potrditvijo na zboru delovnih ljudi. Ugotovili smo, da je bilo poslovanje zelo dobro, kar je ugoden položaj ob prehodu v novo investicijo.

LETO 1979

V preteklem letu smo si nabrali nekaj izkušenj za delo, zato smo si v letu 1979 postavili zelo visok finančni plan iz sklada skupne porabe (278.000,00 din). Celotni znesek nam je DS tudi odobril. S temi sredstvi pa smo dokaj pametno gospodarili. Kupili smo dve avtokamp prikolici za letovanje naših delavcev in jim celo omogočili brezplačno letovanje v Rovinju. Lahko bi rekel, da smo že po tradiciji zopet nabavili premog in ozimnico. Zelo aktivno smo se vključili tudi v akcijo zbiranja pomoči ob potresu v Črni gori.

Za naše aktivne športnike smo na predlog športnega referenta, katerega smo iz upravičljivih vzrokov zamenjali, nabavili tudi športno opremo (drese, trenirke, rekvizite.).

Pripravili smo tudi predlog za regres letnega dopusta, predlog za skrajšanje kolektivnega dopusta, odbili ponudbo ISKRA INVEST SERVISA za letovanje, ker smo si s prikolicami to sami rešili.

Vodili smo tudi razprave o finančnem poslovanju TOZD, se zavzemali za uresničevanje načel sindikata, v akciji delitev po delu pa nismo bili dovolj aktivni. Aktivno pa smo sodelovali v akciji NNNP.

Organizirali smo tudi piknik na Malkovcu, srečanje ISKRAŠEV, obdaritev žena za 8. marec, nagraditev jubilantov združeno s srečanjem z upokojenci, ter nazadnje tudi zabavo za zaključek starega leta.

V tem našem dveletnem delovanju smo ugotovili, da so naše sindikalne skupine še premalo aktivne in jih bo potrebno v naslednjem mandatnem obdobju bolj poživeti.

V novi izvršilni odbor so bili izvoljeni: Pavel Dolenšek, Skender Tosić, Marija Janežič, Vida Zakrajšck, Marjan Kolenc, Manja Murn, Angela Metelko, Lojzka Ober, Nace Erman, Cvetka Dvornik, Franc Šunta in Marija Jevnikar, predsednica IO.

KF

TOZD FERITI

V Solčavi in na Ljubnem je zrasel delaven kolektiv

TOZD Feriti v Stegnah ima svojo poslovno enoto v Solčavi in na Ljubnem v Gornji Savinjski dolini. V Solčavi je nekaj nad 30 delavcev in delavk, na Ljubnem pa nekaj čez 50. Obe delovni enoti imata enotno osnovno organizacijo sindikata, ki je imela v sredo, 23. januarja svoj občni zbor, ki so se ga udeležili poleg domačih vodilnih delavcev tudi zastopniki občinske sindikalne organizacije Mozirje in KS Ljubno Franc Štiglic in Franc Trbovšek.

Ker je z leti postala osnovna organizacija sindikata Ljubno – Solčava pomemben dejavnik v življenju TOZD Feriti, je prav, da ob pregledu dveletnega dela te OO ZSS zvemo kaj več o tem Iskrinem kolektivu. Kaj delajo in kako, je v izčrpnem poročilu povedala predsednica Izvršilnega odbora Darinka Vastel, ki je bila izvoljena v to funkcijo še za prihodnje mandatno obdobje:

Takoj na začetku lahko ugotovimo, da se je v preteklem dvoletnem obdobju v naših poslovnih enotah mnogo spremenilo. V Ljubnem so proizvodni prostori razširjeni – delavnica II v Solčavi pa uredila ogrevanje. Število delavcev – članov sindikata se je povečalo od 67 na 95 ali za 28 delavcev. V obeh PE je organizirano delo v eni izmeni in uveden premakljiv delovni čas. Pogoji dela so vsekakor ugodnejši, za kar se bo organizacija sindikata prizadevala tudi v bodoče.

V okviru temeljne organizacije so bile v tem obdobju sprejeti ali izpopolnjeni splošni samoupravni akti (Statut, SS o združitvi v DO IEZE in drugi). Z izpopolnjenim sistemom informiranja, uvedbo „Informacij" v okviru Feritov in redno pripravo pismenega gradiva za seje samoupravnih organov (zborov delegatov, seje DS in drugih), pa so bili vzpostavljeni pogoji za aktivno in vsebinsko vključevanje vseh članov sindikata in posebej IO OOS in delegatov, v oblikovanje stališč in sklepov.

Izpopolnjen pravilnik o delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke, sprejet v letu 1978, je imel pozitiven vpliv na produktivnost dela in rezultate poslovanja. V praksi pa je bilo in je še veliko težav, predvsem v zvezi z mesečnim ocenjevanjem rezultatov dela posameznikov. IO OOS je redno spremljal probleme na tem področju in se aktivno vključeval v njihovo reševanje. To je ena od pomembnih nalog tudi v bodoče.

Pozitivno lahko ocenimo delovanje in aktivnost delegacije za delegiranje delegatov v zbor združenega dela obč. skupščine in splošne delegacije za delegiranje delegatov v skupščine SIS. Res je, da je gradivo občasno zelo obširno in zahtevno, da ga delegacije težko razumejo, da nam je pogosto manjkalo strokovne pomoči, pogosto pa zaradi zavzetosti strokovne pomoči in pojasnil nismo niti iskali. Te težave se večkrat pojavljajo še posebej pri obravnavi gradiva skupščin SIS. Ne glede na opisano, je bilo na IO OOS ugotovljeno, da se delegacije aktivno vključujejo v obravnavo gradiva in zadovoljivo udeležujejo sej zbora združenega dela obč. skupščine ter skupščin SIS. Nekaj manjša aktivnost pri udeležbi na sejah zbora združenega dela in Skupščin SIS je bila ugotovljena pri delegatih iz PE Solčava.

Naša posebna pozornost je bila usmerjena na odnos do dela – produktivnost – storilnost posameznika, PE in temeljne organizacije. Vsakodnevno, posebej pa na delovnih sestankih in delnih zborih so člani sindikata neposredno opozarjali na težave in probleme ter zahtevali od IO OOS, da se angažira za njihovo reševanje. Ta naša aktivnost je bila vsekakor pozitivna, verjetno pa bi bilo prav in mogoče še bolj učinkovito, če bi bolj odločno vztrajali na boljši organizaciji in rešitvah proizvodnih problemov pri mojstrih in drugih organizatorjih proizvodnje.

Dosežen je viden napredek na področju družbenega standarda. V letu 1979 nam je uspelo, na podlagi rezultatov poslovanja v letu 1978, formirati sklad skupne porabe v okviru temeljne organizacije. Iz sredstev sklada skupne porabe so bila zagotovljena tudi potrebna sredstva za delovanje naše OOS. Sredstva namenjena za stanovanjsko izgradnjo so znatno povečana. V preteklem dvoletnem obdobju je bilo odobreno posojilo za gradnje, adaptacije ali nakup stanovanj 14 delavcem v skupnem znesku 114 milijonov starih din, iz naših poslovnih enot.

Na področju športa in rekreacije smo si prizadevali preiti na nekatere organizirane oblike (keglanje in drugo) pa nam to ni uspelo. Zato so se le posamezniki vključevali v TVD Partizan in druge oblike rekreacije na terenu.

Na tem mestu naj posebej opozorimo na organizirano aktivnost članov sindikata PE Solčava v strelski družini. Vsekakor pa na tem področju še nismo izkoristili vseh možnosti, ki jih imamo.

Pogosto smo obravnavali in se dogovarjali o problemih, organizacije letovanja, pa še vedno nismo našli zadovoljive rešitve. To je pomembno področje kateremu bo moral posvetiti potrebno pozornost IO OOS in delegati v sindikalni konferenci in ravni temeljne organizacije.

V zadovoljivem obsegu smo bili angažirani na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Naša aktivnost in usposobljenost na tem področju je prišla do izraza tudi ob organizaciji in izvedbi akcije Nič nas ne sme presenetiti.

Na področju izobraževanja smo posvetili večjo pozornost družbenemu, kot strokovnemu izobraževanju. Polnoštevilno smo se udeležili seminarjev za predsednike IO OOS, vodij delegacij in seminarjev članov delegacij za delegiranje delegatov v zbor združenega dela obč. skupščine in skupščin SIS. Ti seminarji so bili dobra pomoč pri opravljanju zaupnih obveznosti.

KF

INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE

Podelili so nagrade inovatorjem

(Nadaljevanje s 4. strani)

zložljive izvedbe je uporabnost toliko večja glede na značaj dela, ki prostorsko ni vezano na stalno delovno mesto.

Srečko Rink, zaposlen v pomožni orodjarni Števcev, je izboljšal orodje P 202 598, s katerimi se izrezujejo mostički kode 27.550.197. Tako so bili odstranjeni lomi na orodju ker so se odpadki nabirali v odrezilnem nožu in s tem zastoji v proizvodnji.

Jože Bežan, zaposlen v tehničnem razvoju ERO, je predlagal in dejansko tudi spremenil navitja univerzalnih elektromotorjev za vrtalnike tipa US 110 A 11/A 12. Izkoristek motorja se je sicer zmanjšal za približno 4 %, kar je normalno v okviru toleranc, vendar se je moteče iskrenje zmanjšalo za 10 %. Izpopolnjitev licenčnega stroja je pomembna tudi zato, ker odslej za navitje uporabljajo žico iz domače proizvodnje, ki je cenejša in laže dosegljiva.

Še eno pomembno racionalizacijo smo zasledili v TOZD ERO.

Ciril Hegler, vojda mehanske kontrole obdelave, je predlagal konstrukcijsko spremembo pri izdelavi čepa kode 17.120.412 in tulke kode 17.120.361. Oba sestavna dela za redaktor je združil v en sam sestavni del z nazivom čep kode 17.120.629. Proizvodnja le tega je enostavnejša in cenejša, kvaliteta pa je ostala nespremenjena.

Janez Benedičič, zaposlen v Oddelku generalnih popravil strojev v Vzdrževanju kot mojster I, je izvedel tehnično izboljšavo na brusilnem stroju „JUNG" in na kompresorju „MAHLE". Pri brusilnem stroju za ploskovno brušenje je mehanski sistem zamenjal z elektrohidravličnim. Z uvedbo tega sistema se je čas popravila znatno skrajšal. Prednosti izboljšave so tudi v večji varnosti in vzdržljivosti preklopnega mehanizma, ker nima mehansko obrabljenih delov. Pri vijačnem kompresorju pa je ugotovil konstrukcijsko napako na ventilu, jo odpravil in s tem omogočil, da kompresor ni stalno pod maksimalno obremenitvijo.

Namen podelitve teh priznanj in nagrad je predvsem vzpodbujanje in širjenje množične inovatorske in racionalizatorske dejavnosti med delavci in zanimanja za ustvarjalno in raziskovalno delo med mladino.

E. Križnar

MNENJA

„Veliko vedeti, dobro znati, pomeni delati dobre in zanesljive izdelke", nam je rekel Boleslav Reberšak, ko smo ga vprašali, kaj je po njegovem najaktualnejša tema sedanjega trenutka. „Orodjar sem in pri delu se srečujem s kopico problemov. Življenje in napredek gre svojo pot in mi moramo vsaki dan znati več in bolje. Menim, da je dodatnega izobraževanja ob delu vse premalo. Premalo dohajamo dognanja v svoji stroki.

Pa ne le mi kovinarji. Tudi konstrukterji, tehnologi in razvojniki često vedo kaj bi radi naredili, našli, projektirali, premalo pa je praktičnih idej. Zato često eksperimentiramo v proizvodnji. Menim, da bi morali vgrajevati več znanja, da se ne bi v proizvodnji učili na napakah.

Le z izobraževanjem na strokovnih seminarjih bomo dobili sodobno znanje o novih materialih, delovnih postopkih in najsodobnejši strojni opremi. S takimi delovnimi pripomočki pa bomo lažje delali dobre in zanesljive izdelke v velikih količinah, kakršne zahteva rentabilnost proizvodnje."

FY

Obisk delovne skupnosti statutarne komisije ZK Jugoslavije

V ponedeljek, 28. 1. 1980 so obiskali TOZD Naprave za energetiko v Avtomatiki, oz. njeno osnovno organizacijo ZK člani statutarne komisije ZK Jugoslavije: Gojko Škrbič, vodja in član komisije za statutarna vprašanja ZKJ in SR BIH in predsednik komisije predsedstva CK ZKJ za prošnje in pritožbe, Jovan Krmpotič, član komisije za statutarna vprašanja ZKJ in ZK Vojvodina, Sahid Zatrići, član komisije s Kosova in Milan Dodić načelnik službe komisije za statutarna vprašanja ZKJ.

Obisk je bil namenjen razgovoru o idejno-politični odgovornosti članov ZK in o morebitnih ukrepih za neuresničevanje politike ZKJ.

Pred kratkim je bil namreč med tovariškim razsodiščem ZK Slovenije in statutarne komisije ZK Slovenije ter delovno skupino statutarne komisije ZK Jugoslavije narejen program sodelovanja. Le-ta naj bi v obliki dogovorov in zbiranja podatkov ter ostalega gradiva prispeval k analizi o nekaterih vprašanjih idejnopolitične odgovornosti članov ZK, uresničevanja statutarnih določil in izrečenih ukrepov ter uresničevanja pritožb v ZK, ki jo bo pripravila omenjena komisija.

Pred prihodom v Avtomatiko je imela skupina krajši razgovor s sekretarjem predsedstva CK ZK Slovenije Francem Šetincem, današnji dan pa bo po programu nadaljevala z obiskom v osnovni organizaciji ZK delovne skupnosti skupnih služb v trgovskem podjetju „Jeklotehna“ ter v razgovorih s tovariškim razsodiščem občinske konference ZKS Maribor. Po sestanku z nekaterimi člani tovariškega razsodišča in statutarne komisije ZKS bo v sredo zaključila z delom.

Med drugimi so bili na tretji izredni seji osnovne organizacije ZK TOZD Naprave za energetiko prisotni še: iz tovariškega razsodišča ZKS Miroslav Kambič, Rezi Svetek, Julij Beltram, dr. Niko Jasenovec, iz statutarne komisije ZKS Ludvik Golob, Drago Ščernjavič, iz občinske konference ZKS pa Eda Komulj, Alojz Žorž, Marjan Malešič in Momir Radosavljević.

V času razgovora so obravnavali predvsem uveljavljanje vloge v povečanju odgovornosti glede nepravilnih pojavov, zaradi katerih prihaja do pritožb in obravnave v ZK, vzroke in razloge za izrekanje političnih ukrepov ter sam postopek za njihovo izrekanje (kritika, omejitev od ravnanja člana, opomin, zadnji opomin, izključitev).

Glavno temo razgovora pa je predstavljala vloga tovariškega razsodišča v osnovni organizaciji ZK. Pripomniti namreč moramo, da imamo samo v Sloveniji v osnovnih organizacijah in občinskih konferencah ZKS tovariška razsodišča in, da je člane omenjene komisije zanimalo predvsem njegova praktična vloga in delo v osnovnih organizacijah, kako deluje in kako se ustanovi vpliv drugih na delo tovariškega razsodišča, ali so člani seznanjeni z gradivom za ugotavljanje odgovornosti posameznih članov ZK, oz. člana, ki ga obravnavajo ali se ocenjujejo izstopi člana iz ZK in kako drugi člani pri tem sodelujejo, itd.

Po zaključenem delovnem programu so se člani statutarne komisije ZKJ zahvalili za prispevek pri obravnavi omenjenega gradiva, saj so prek konkretnih primerov lahko spoznali kako pomembna je vloga tovariškega razsodišča v osnovni organizaciji ZK in sicer kot ena od oblik neposrednega uresničevanja statutarnih določil o idejno-politični odgovornosti članov ZK.

Š. D.

Idejnopolitična odgovornost – osnovna tema razgovora.

Delovna skupina statutarne komisije ZKJ v TOZD Naprave za energetiko.

Sindikat v letu 1980

Program dela vseh organizacij in organov zveze sindikatov morajo biti zasnovani tako, da bo pri njihovem uresničevanju sodelovalo čim večje število članov.

Da bo njihovo delovanje prispevalo k nadaljnji demokratizaciji odnosov k utrjevanju samoupravnega položaja in odgovornosti delavcev pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije in družbenega planiranja ter k utrjevanju socialne varnosti delavcev, je zapisano v programu dela RS ZSS za l. 1980.

Program pomeni okvirno usmeritev za delo tako republiških, medobčinskih kot občinskih sindikalnih organov in usmerja delo osnovnih organizacij v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter v krajevnih skupnostih in družbenopolitičnih skupnostih.

Ko so v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih delovne organizacije Avtomatike potekali letni sestanki osnovnih organizacij sindikata (večina jih je bilo opravljenih v mesecu januarju), so se dobro zavedali kako pomembni so, morda na prvi pogled ambiciozni programi dela, ki so jih skozi razprave sprejemali. Uveljavljanje samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov, družbenega planiranja (1981-85), načela delitve po delu, krepitev delegatskega sistema, nenehno spremljanje rezultatov gospodarjenja in smotrne delitve dohodka, so naloge, ki so postale nepogrešljivi del vsakega programa osnovnih organizacij pa naj si bo to izredno številčna in kroji utrip družbenopolitičnega življenja delavcev v neposredni proizvodnji, ali pa majhna in v nji izpolnjujejo svoje naloge delavci delovnih skupnosti.

Tako od sprejemanja in uresničevanja določil zakona o združenem delu prehaja sindikat v letošnjem letu kot organizator in spodbujevalec aktivnosti delavcev pri obravnavi zaključnih računov in priprav planov k aktivnemu delovanju za odpravljanje slabosti v gospodarjenju. Na tej podlagi naj bi prispeval, da se v planih za l. 1980 zagotovi dosledno uveljavljanje politike gospodarske stabilizacije ter vseh načel za razporejanje dohodka in čistega dohodka, kar z drugimi besedami pomeni, da bodo morali sindikati v Avtomatiki še bolj kot doslej „politično spodbujati delavce k smotrnejšemu upravljanju z družbenimi sredstvi ter h skladnejši uporabi sredstev skupne porabe. Iz kazalcev uspešnosti ob periodičnih obračunih bo razvidno, ali je razporejanje dohodka in čistega dohodka v skladu z resolucijo o izvajanju družbenega plana 1976-80 za l. 1980. V kolikor ne bo, bodo morale osnovne organizacije s politično akcijo prek ustreznih samoupravnih organov ugotoviti smotrnost predlagane razporeditve, oz. zahtevati potrebne ukrepe. Nemalo nalog, ki pa jih v nobeni osnovni organizaciji ne bodo mogli uspešno rešiti, če bo breme vsega le na nekaj članih izvršilnih odborov in, če se ne bodo skozi praktično uresničevanje demokratizacije odnosov in kolektivnega vodenja vsi člani osnovnih organizacij zavzemali za izpolnjevanje skupnih, republiških dogovorov.

Kako pomemben dejavnik je to je pokazala tudi ponedeljkova seja KOOS Avtomatike, na kateri so bili zbrani predlogi za skupno komisijo pri DS DO za spremljanje in izvajanje samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD.

Za zaključek še sporočilo, da bo konstituirana seja konference osnovnih organizacij Avtomatike predvidoma v ponedeljek, 18. februarja 1980.

Š. D.

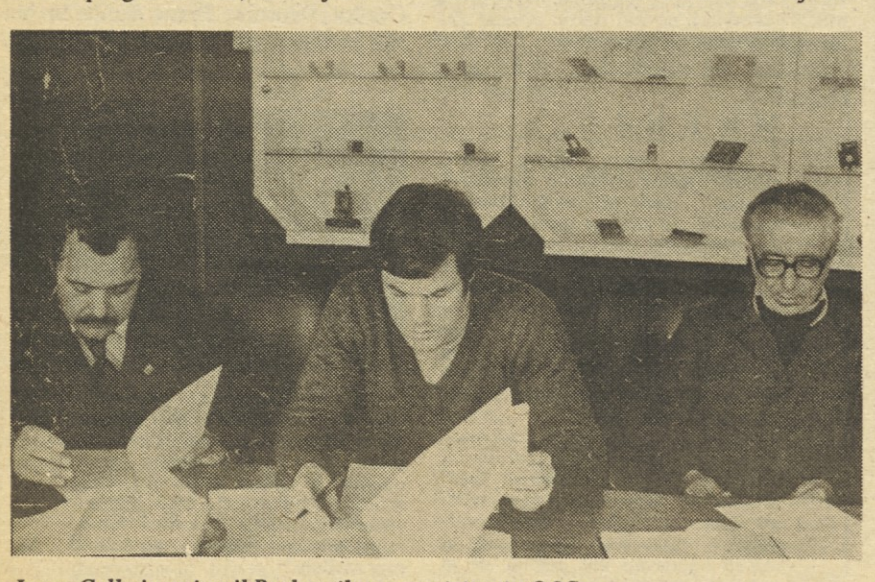

Janez Galle je pojasnil Poslovnik o organiziranju OOS.

O delu mladih

V delovni skupnosti za skupne zadeve DO ISKRA–AVTOMATIKA so konec leta 1979 ustanovili mladinski aktiv, v katerem trenutno deluje 15 mladincev v starosti od 19 do 27 let.

Na prvem sestanku mladinskega aktiva so člani izvolili predsednika, sekretarja ter blagajnika in izoblikovali program dela za leto 1980.

V letu 1980 nas čakajo naslednje naloge:

Člani mladinskega aktiva se bomo skušali aktivno vključevati v delegatski sistem in sodelovati v samoupravnih organih, skrbeti za izvajanje ZZD v praksi in sodelovati pri stabilizacijskih prizadevanjih.

V skladu s sklepom občinske konference OO ZSMS Ljubljana–Bežigrad se bo ene izmed petih MDA udeležil tudi naš mladinec.

Na drugem sestanku mladinskega aktiva sta bila za mladinsko delovno akcijo evidentirana dva mladinca in sicer Alenka Potnik in Janez Zakotnik. Priprave za udeležbo na MDA pa so še v teku.

V DO ISKRA–AVTOMATIKA bo imenovan časopisni sosvet, v katerem bo deloval tudi predstavnik mladinskega aktiva. V planu dela za l. 1980 pa je predvideno tudi sodelovanje mladincev v klubu mladih inovatorjev v okviru KS, ZSM in SOZD Iskra.

Kot vsako leto, bodo mladinci tudi letos sodelovali pri pripravah na proslavo dneva Iskre. Predvideno pa je tudi sodelovanje na zimskih in letnih športnih igrah DO Iskra-Avtomatika in SOZD Iskra ter sodelovanje v kulturnih prireditvah.

V DO Iskra-Avtomatika že nekaj časa uspešno deluje pohodna četa, v katero so vključeni tudi člani mladinskega aktiva. Tudi v l. 1980 bodo potekale razne akcije, v katerih bo sodelovala tudi pohodna četa iz DO Iskra-Avtomatika.

V letu 1980 bo občinska konferenca OO ZSMS Ljubljana-Bežigrad organizirala razne seminarje za mladince, ki so locirani v občini Ljubljana-Bežigrad. V planu dela za l. 1980 je predvidena tudi udeležba članov našega mladinskega aktiva.

Letna konferenca aktiva Zveze borcev

Kot vsako leto so tudi v letošnjem januarju družbenopolitične organizacije pregledale delo, oz. izpolnjevanje akcijskih programov, ki so jih sprejele na pričetku l. 1979. Poleg sindikata, OO ZK in mladine deluje na ravni delovne organizacije Avtomatika tudi aktiv ZB, ki šteje 38 članov.

V letnem poročilu je povedal predsednik Slavko Munda, da je imel aktiv v preteklem letu tri redne četrtletne konference, predsedstvo pa pet rednih in dve izredni seji. Na sestankih so sproti obravnavali, tako prispevek posameznih članov, kot aktiva pri izpolnjevanju programskih nalog. Ob tem je bilo na letni konferenci poudarjeno, da so člani aktiva ZB vse leto aktivno sodelovali pri reševanju nalog, ki so jih imeli družbenopolitični in samoupravni dejavniki Avtomatike v času njene organizacije.

V skrbi za življenjske in delovne pogoje ter kulturno življenje članov je aktiv ob pomoči Albina Kurnika, Podgorška, Ličena in Vršaka organiziral izlet v Dachau. Iz poročila komisije za socialno in zdravstveno varstvo pa je bilo razvidno, da je nenehna skrb aktiva posvečena tudi organiziranju okrevanja za bolne člane, tovariše, ki odhajajo v pokoj in reševanju stanovanjske problematike. Njen predsednik Ivan Podgoršek je sporočil, da so lanskem letu rešili zadnjo stanovanjsko prošnjo.

Poroča predsednik Slavko Munda.

Po končanem poročilu tako o finančnem poslovanju, komisij za socialno in zdravstveno varstvo te sprejemu plana za l. 1980 v katerega se vključuje tudi plan komisije za tradicije NOV, so prisotni spregovorili tudi nekaj besed o trenutnem političnem stanju v svetu.

Za konec so ponovno potrdili, da mora aktiv ZB s svojim delovanjem še naprej gojiti tradicije NOV in jih povezovati prek ostalih družbenopolitičnih organizacij v njihov delovni prispevek.

Š. D.

Ekskurzija Društva orodjarjev iz Avtomatike

Sekcija Društva orodjarjev v TOZD Sestavni deli in delovna sredstva DO Avtomatika je priredila v petek, 18. 1. 1980 strokovno ekskurzijo v železarno Ravne na Koroškem. To je redna oblika izobraževanja strojnikov, članov tega društva, katera zagotavlja nenehno spremljanje novosti v orodjarstvu in strojegradnji.

Namen te ekskurzije je bil, da bi se vsi, ki sodelujemo pri izdelavi orodij, to je od projektantovdo nastavljavcev, seznanili s pridobivanjem kvalitetnih orodnih jekel.

Ekskurzije se je udeležilo nekaj manj kot petdeset delavcev, ki sodelujejo v procesu nastajanja orodij in strojev v Avtomatiki.

Strokovnjaki železarne so nas najbolj seznanili z osnovnim pridobivanjem in predelavo orodnih jekel, obnovili smo znanje o taljenju in pripravi jekel, spoznali najsodobnejše računalniško vodene postopke pridobivanja in kontrole jekel, moderne postopke vročega in hladnega valjanja jekel, vlivanja v kokile, ogledali smo si moderno kovačnico ter mehansko in termično obdelavo končnih izdelkov.

Največ zanimanja in časa smo posvetili ogledu in seznanjanju s postopki pri mehanski in termični obdelavi kovin, saj se z njimi tudi mi v Iskri vsakodnevno srečujemo pri izdelavi zahtevnih orodij.

Z veliko pozornostjo smo si ogledali nov in moderen obrat za proizvodnjo listnatih vzmeti, katere uporabljajo predvsem v avtomobilski industriji. Nič manj zanimiv ni bil obrat za proizvodnjo pnevmatične strojne opreme in orodja za potrebe rudarstva, gradbeništva, ladjedelništva in kovinske industrije.

Med izdelke, s katerimi ta naša železarna z uspehom konkurira tudi na tujih tržiščih vsekakor sodijo tudi rezilna orodja za kovinsko in drugo predelovalno industrijo. Med njihovimi uspche sodijo tudi velike hidravlične stiskalnice, ki so priznane tako doma kot v tujini. Za take uspehe se morajo železarji zahvaliti svoji veliki želji in volji, da dosegajo in uveljavljajo vedno nove tehnološke postopke, najsodobnejša sredstva in metode kontrole v metalurških in mehanskih laboratorijih.

Ob koncu naj spregovorim le nekaj besed o udeležencih te zanimive in koristne ekskurzije. Vsi udeleženci so krili stroške ekskurzije sami, razen prevoza, nihče ni imel plačanega delavnika, ampak bo zaradi pomanjkanja delovnih ur doprinesel ta delavnik in dal s tem svoj prvi konkretni prispevek pri uresničevanju stabilizacijskih ukrepov.

S tem smo dokazali, da smo zrel kolektiv, ki se zaveda resnega gospodarskega položaja ter se zna odrekati, če ve, da bo s tem koristil družbi, sodelavcem in sebi.

A. C.

OBVESTILO

Zaradi preobilice gradiva in omejenega obsega so morali žal odpasti gradiva iz DO, kulture in športa. Vse to bomo objavili prihodnjič.

DELOVNA ORGANIZACIJA ISKRA INVEST SERVIS

Šotor za Tita

Ko smo 22. decembra gledali televizijske posnetke o sprejemih, ki jih je predsednik Tito priredil v Karadjordjevu ob prazniku JLA, prav gotovo nismo niti opazili, da se to dogaja v novem objektu, če ga smemo tako imenovati. Gre namreč za precej velik šotor. Po velikosti tega naziva res najbrž ne bi zaslužil, saj je 25 metrov dolg in 7 metrov širok, vse drugo je pa res kot pri šotorih: stene so iz platna, ogrodje iz kovinskih drogov. Če smo čisto pošteni, niti nismo vedeli, kje naj bi ležalo to Karadjordjevo. Šele sedaj vemo. To je sedež kmetijskega posestva (kraja ne najdemo v Atlasu svijeta, ki ga je izdal jugoslovanski leksikografski zavod), tam nekje v Bački, blizu Bačke Palanke, Iloka, ne prav daleč od Novega Sada.

In zakaj se sploh ustavljamo v tem kraju, začenjamo govoriti o predsednikovem šotoru? Zato, ker si je zanj notranjo opremo zamislil prav naš zunanji sodelavec ing. arch. Boštjan Hafner in ker je bil on tudi povabljen tja za Dan JLA, ko so predsedniku predstavili nov šotor. To je pa dogodek, ki ne navdaja z upravičenim zadovoljstvom le njega samega, ampak tudi nas vse, ki delamo v delovni organizaciji Iskra Invest servis in mi vsi se seveda tega tudi iskreno veselimo.

Tak dogodek je pa že treba „zaliti“, v našem primeru seveda le s tiskarskim črnilom. Brž smo našega arhitekta zaprosili za kratek pogovor. Resnici na ljubo povedano, niti ni bil kaj posebno zgovoren in smo morali tako rekoč vse izvleči iz njega, nekako kot trne iz palca.

Kako je bilo sprejeto vaše delo, kako ocenjeno?

Se mi zdi, da kar dobro, tudi predsednik je bil videti zelo zadovoljen.

Kakšen je bil pravzaprav vaš delež pri tem šotoru?

Moja je bila notranja oprema, zamisel, izrisavanje, popravljanje po nasvetih investitorja, iskanje izvajalcev, nadzor nad izdelavo, notranja razporeditev, skratka vsi vidiki interijerja.

Kdo je še sodeloval?

Platno je izdelala DO Induplati Jarše, konstrukcijo so izdelali v Avtomontaži, po načrtih projektantov ing. Franca Urha in Marjana Fabjana, tudi obrtniška dela so opravile domače delovne organizacije.

S pojmom šotor imamo nujno v mislih nekaj provizoričnega, nekaj takega, kjer je poleti vroče in kjer te pozimi zebe. No, treba je vedeti, da so stene dvojne in vmes je še izolacijski material, vsa notranjost je klimatizirana. Objekt je namenjen dnevnemu bivanju.

In tu sili na jezik vprašanje: zakaj sploh šotor, zakaj ne zidan paviljon, izdelan vsaj v lesu, če že ne v drugem trdnem materialu?

Zdi se mi, da se predsednik bolje počuti v takem objektu, saj je tam že doslej imel podoben šotor, le da je star že deset let.

In kako je rešena osvetlitev?

Objekt ima na vsaki strani po šest oken, s stropa pa lije svetloba iz fluorescenčnih cevi, naravnost žari kot nebo.

Brez zamere, ampak nečesa pri tem vendar ne razumem: svetloba iz plinskih cevi je vendar znana kot mrzla, nepriljudna, saj ne omogoča pravega barvnega spektra.

No, seveda ne pada v prostor gola svetloba iz plinskih cevi, ampak pronica vanj skoz tenke tkanine izbranih barv.

Je imel predsednik ob tem kakšno vprašanje?

Tudi nas je vprašal: „Je to vse domače? “

In koliko časa se je vse to kuhalo?

Od naročila do končne izdelave je poteklo šest mesecev, kar je v resnici za tako vrsto dela prav kratek čas. Naj povem, da smo zato tudi pri investitorju doživeli priznanje, saj tam vedo povedati, da je sicer marsikakšno naročilo izvršeno šele po dogovorjenem roku, čeprav so vedeli, da gre za maršala.

Ja, takle šotorček se seveda ne da oprtati na hrbet kot recimo „dvojček“ za tabornike. In ko ste imeli vse skupaj izdelano, pripravljeno, pregledano, ste blago poslali po pošti na predsednikov naslov?

Nikakor ne. Prvič on za novi šotor sploh ni vedel. Vse skupaj je bilo zamišljeno kot presenečenje in je tako tudi ostalo. Niti slutil ni, dokler mu ga niso pokazali in ga peljali noter. Ves šotor z vso opremo vred smo kajpak že prej poskusno montirali, da smo lahko vse še enkrat preizkusili „na zares“.

Kako je prostor notranje izkoriščen?

V vhodnem delu se gostje slečejo, obesijo plašče na obešalnike, glavnina notranjosti pa je razdeljena v dva prostora: večji je namenjen sprejemanju gostov, sejam, manjši prostor, od prvega ločen s smučnimi vrati, pa služi Titu kot delovni prostor. V večjem prostoru je deset miz, ki so izdelane tako, da jih lahko postavijo skupaj ali pa razporedijo tudi ločeno.

Koliko časa traja postavljanje takega šotora?

Šestnajst ur. Seveda ne gre samo za postavljanje kovinskega ogrodja, napenjanje platna, ampak tudi za montažo vseh potrebnih instalacij, vodovodnih, električnih, telefonskih, postavljanje svetilnih teles, antene, izravnavanje tal ipd. Sčasoma bi se rok postavljanja nedvomno skrčil tudi na deset ur.

Kdo se je z vami pogovarjal v imenu investitorja?

Predsednik Tito ima ob sebi ekipo ožjih sodelavcev, ki poznajo do potankosti njegov okus, posebne želje in ki se znajo vživeti v specifične značilnosti človeka njegovih let.

Kaj vas je še posebno „impresioniralo“, če se tu poslužim njegovega izraza?

Brezkompromisna natančnost in skrb za opremo. Nič ne sme biti prepuščeno slučaju, še manj malomarnosti. Njegov dosedanji šotor je star deset let in je še vedno videti kot nov, njegov avto je star deset let in je še vedno videti, kot bi ga včeraj vzeli iz izložbe. Vse mora biti brezhibno vzdrževano, čisto.

Se počutite z naročilom in dobro opravljenim delom počaščeni, ste srečni?

Pustiva take atribute bolj pubertetnim temperamentom. Lahko pač rečem, da sem zadovoljen. V ostalem je bilo pa delo opravljeno z zglednim sodelovanjem celotne ekipe, ki ji je bila zaupana izdelava šotora. Jaz sem pri tem pomenil samo en člen v verigi.

M. H.

Predsednik Tito se rokuje z ustvarjalci šotora.

DELOVNA ORGANIZACIJA ELEKTROZVEZE

Že od partizanskih delavnic naprej je Iskra vselej prispevala h krepitvi obrambne sposobnosti

Obrambne sposobnosti naših oboroženih sil so v končni obliki odvisne od vseh nas, med tiste, ki pa pri tem lahko doprinesejo še poseben delež pa sodijo vsekakor naše največje delovne organizacije v državi, kamor Iskra vsekakor sodi. Iskra se je tega vseskozi zavedala, kako tudi ne, saj so njene korenine pognale v NOV, to je tedaj, ko so naši ljudje odločno pokazali, da so se za svobodo pripravljeni boriti pa čeprav za ceno svojega življenja. Z ustanovitvijo DO Elektrozveze se je Iskrina aktivnost v tej smeri še povečala, mi pa bomo v naslednjih številkah spregovorili, oz. predstavili temeljne organizacije te naše novoustanovljene DO.

Najprej bomo predstavili TOZD TTS. Za okroglo mizo so nam njeni vodilni delavci spregovorili o njihovi temeljni organizaciji, o njeni ustanovitvi, delu ter organiziranosti.

Še prej smo zaprosili za besedo Vladimirja Klavsa, da nam na kratko obudi začetne korake, katerih tradicijo nadaljujejo naše novoustanovljene temeljne organizacije.

Vladimir Klavs: „Že pred vojno so bile zveze za nas bistvenega pomena. Partija je zato gojila centralno tehniko (tiskanje in širjenje literature, ter ponarejanje dokumentov). V tem času so postale tudi pomembne radijske zveze, ki so nam omogočale povezavo s Kominterno.

Takoj po okupaciji se je pokazala potreba po ustanovitvi radijskega sektorja za širše naloge s področja radiozvez. Tako je bil tudi izdelan „KRIČAČ“, ki je uspešno opravljal svojo nalogo od novembra 41 do aprila 42.

Tedaj smo začeli še z izučevanjem radiotelegrafistov in se hkrati pripravljati na proizvodnjo radijskih postaj.

Po kapitulaciji Italije so se prejšnje delavnice preselile na osvobojeno ozemlje in dobile oznako „99“ – to so bile potem partizanske radiodelavnice. Vsi tisti, ki so delali v delavnicah, ali tisti, ki so delali kot tehniki na radijskih postajah, so že tedaj razmišljali in kovali načrte, kako bi po osvoboditvi organizirali tudi pri nas tovrstno industrijo, se pravi, elektronsko industrijo za civilne potrebe, kajti ta industrija pri nas še ni bila razvita. V kranjski Iskri in v Inštitutu za elektrozveze v Ljubljani, ki sta se pozneje združila, so potem ta svoja hotenja tudi uresničili.

Takoj po vojni, ko smo se zagnali v civilno proizvodnjo, smo seveda mislili, da je vojne za večno konec, vendar pa nas je stopnjevanje hladne vojne kmalu postavilo pred dejstvo, da moramo razmišljati tudi o tem, kako bi lahko pridobitve NOV očuvali tudi v slučaju potrebe. Kako so se naši narodi organizirali v smislu splošnega ljudskega odpora je poznano, kot tudi dejstvo, da brez ustreznih obrambnih sredstev ne gre.

Jože Burnik, Alojz Debeljak, Ljubo Planišček, Franc Trtnik in Predrag Dular med delovnim pogovorom.

Ob tem je seveda postalo jasno, da je Iskra, ki ima v svojem programu dominantno proizvodnjo telekomunikacij, prevzela del nalog s področja opreme za zveze, t.j. za žične, brezžične ali druge elektronske opreme (računanje, sredstva za vodenje raket, min, sredstva, ki jih nudi elektrooptika itd).

Tako je Iskra razvija širše sodelovanje z JLA in njenim sektorjem za industrijo ter z organizacijami, ki delajo na tehničnih opremah za splošno ljudsko zaščito.

Da bi bilo to delo v prihodnje bolj koordinirano na tem celotnem področju, so se določene temeljne organizacije reorganizirale in povezale v specializirano DO namenske proizvodnje.“

Ljubo Planišček, direktor TOZD TTS: „Del kadra iz bivšega Inštituta za elektrozveze na Linhartovi in del iz tovarne Telekomunikacij na Pržanu se je združil v TEN, hkrati pa se je njihov razvojni kader združil z zavodom za avtomatizacijo v Inštitut za prenosno tehniko IPT. V tej obliki je potem TEN obstajal od leta 1963 pa vse do lanskega leta, ko je bila ustanovljena DO Elektrozveze, katere glavni namen je bil pospeševanje proizvodnje naprav prenosne tehnike – žične in brezžične, s posebnim poudarkom na oborožene sile. Za tisti del tega programa, ki zajema prenosno tehniko po fizičnih vodih pa je bila osnovana temeljna organizacija TTS t.j. TOZD Telefonski in telegrafski sistemi, katere glavno dejavnost zavzemajo multiplikativne naprave. Sem sodijo naprave za prenos podatkov ter naprave za daljinsko nadzorovanje in upravljanje objektov. Povedati pa moramo še, da vse te naprave niso namenjene širšemu trgu, temveč so strogo profesionalne in tudi maloserijske.“

Jože Burnik, v. d. vodje gospodarsko planskega sektorja: „Dejavnost našega sektorja je sodelovanje s prodajo, ki je v naši DO posebej organizirana kot TOZD KI, pri čemer je bistvo tega sodelovanja v prevzemanju obveznosti sklenjenih prek prodajne službe v KI ter v povezovanje s tehnološko proizvodnim sektorjem, za katerega planiramo in pripravljamo osnovne pogoje za redno proizvodnjo. Sem sodi preskrba z materiali in izkoriščanje delovnih zmogljivosti, kar pa je dostikrat dokaj zahtevno delo, še posebej oskrba z materiali je otežkočena, kajti marsikatere med njimi ne proizvajajo niti razvitejše države.

Vendar pa kljub vsemu nameravamo v letošnjem letu dvigniti celotni prihodek v primerjavi z lanskim za cca 30 %, kar je glede na trenutno razpoložljive možnosti oskrbovanja z reprodukcijskimi materiali dokaj optimistično, potrebe tržišča pa od nas zahtevajo uresničitev tako zastavljenih ciljev.

Približno 15 % naše proizvodnje tudi izvažamo, v prihodnje pa nameravamo ta naš izvoz še krepko povečati. Pretežni del sicer izvažamo na vzhod, vendar pa nekaj tudi v ZRN in Švedsko, kjer imamo prav tako možnosti podreti z našimi proizvodi.“

Predrag Dular, v.d. vodje programsko tehničnega sektorja: „Mi smo povezovalni člen. Programsko tehnični sektor ima namreč nalogo, da vzdružuje stike z razvojnim sektorjem in prenaša v proizvodnjo razvite izdelke, prav tako pa tudi vzdržuje stike z drugimi tehničnimi organizacijami (ZJPTT in dr.), nadalje pa naše področje sodeluje tudi s tujimi partnerji, kjer vzporedno z razvojem sodelujemo pri osvajanju tehnologije tujih firm, katerim potem posredujemo še lastne dosežke.

Alojz Debeljak, v.d. vodje tehnološko proizvodnega sektorja: „Osnovna dejavnost našega sektorja je izdelava konstrukcijskih in tehnoloških dokumentacij, preciziranje postopkov izdelave, izdelava tehnoloških pripomočkov v proizvodnji, proizvodnja naprav v posameznih fazah in montaža na terenu ter servisiranje.

Težave s katerimi se srečujemo pa so vezane predvsem na neenakomeren dotok repromaterialov, kar nam povzroča izpade v proizvodnji in s tem neracionalno gospodarjenje. Obremenjuje nas še pomanjkanje kadrov, predvsem elektrotehniške smeri, saj nam to zavira tako pripravo

(Nadaljevanje na 8. strani)

Tito je v Karađorđevu sprejel celotno ekipo, ki je pripravila šotor.

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA TOZD ZUNANJI TRG vabi k sodelovanju sodelavce za opravljanje naslednjih del

za nedoločen čas

EKONOMISTA ALI ELEKTROINŽENIRJA, za vodenje trgovske organizacije Iskra Elektronics A.G. Solothurn v Švici

POGOJI:
- visoka ali višja izobrazba ekonomske ali tehniške smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- opravljena ZT registracija ali izpolnjevanje pogojev za ZT registracijo
- aktivno znanje nemškega jezika

EKONOMISTA ALI ELEKTROINŽENIRJA, za vodenje predstavništva v Pragi, ČSSR

POGOJI:
- visoka ali višja izobrazba ekonomske ali tehniške smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- opravljena ZT registracija ali izpolnjevanje pogojev za ZT registracijo
- aktivno znanje tujega jezika

EKONOMISTA ALI ELEKTROINŽENIRJA, za vodenje predstavništva v Kairu, Egipt.

POGOJI:
- visoka ali višja izobrazba ekonomske ali tehniške smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- opravljena ZT registracija ali izpolnjevanje pogojev za ZT registracijo
- aktivno znanje angleškega jezika

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: ISKRA COMMERCE LJUBLJANA, Kadrovska služba, Topniška 58.

INDUSTRIJA IZDELKOV ZA ŠIROKO POTROŠNJO

SKOKOVITA RAST IZVOZA

Obdobje zadnjih dveh let – od leta 1977 do zaključka preteklega je bilo za Industrijo širokopotrošnih izdelkov vsaj po izvozni plati uspešno. Mogoče je beseda uspešno celo malo preskromna – zabeležena je namreč rast od 8 milijonov dolarjev v letu 1977 na kar 19 lani. Vsekakor pomemben skok, še toliko pomembnejši na pragu obdobja, ki bo moralo tudi – in zlasti – na področju prodiranja našega gospodarstva v mednarodno tržišče prinesti povsem konkretne rezultate.

V letih od 1970 naprej se DO proizvajalka izdelkov, namenjenih široki potrošnji, z večjim izvozom ni mogla pohvaliti. Vse do leta 1977 je izvoz tičal na mrtvi točki, kar pa je delno seveda tudi posledica zakonskega ozadja. Ostrih, brezkompromisnih pritiskov na gospodarstvo, ki se je po vseh mogočih načinih oskrbovalo za nemoteno proizvodnjo potrebnimi devizami, takrat pač še ni bilo. Položaj pa se je seveda pričel spreminjati, kupovanja deviz po lojalnih načelih znotraj hiše in okrog različnih „vogalov“ ni bilo več moč nadaljevati – deviz preprosto ni bilo več, vsaj toliko ne, da bi jih lastnik prodajal. Leto 1978 so si proizvajalci s „pomočjo“ zveznih ukrepov zapomnili – od takrat naprej izvažanje ni bilo več fakultativno, temveč iz dneva v dan pomembnejše – vse do stanja, kakršno se obeta. Conditio sine qua non – izvažaj, da boš živel.

Vse navedeno pa seveda ni nič novega, ne velja le za Industrijo širokopotrošnih izdelkov, temveč za vse proizvajalce, ki za nemoten potek proizvodnje potrebujejo materiale, ali surovine z inozemskimi pečati. Različno pa je seveda prilaganje posameznih delovnih organizacij.

„Skokovita rast izvoza naše Delovne organizacije je zasluga izrednih naporov z naše in s strani Iskra Commerce, pobuda zato pa je tudi v ukrepih ZIS. Pritiske za zmanjševanje zunanjetrgovinskega deficita smo seveda občutili tudi pri nas. Leta 1978 se je pravzaprav pričelo krizno obdobje – močno je primanjkovalo deviz za nakup repromateriala, prihajalo je do motenj v proizvodnji, obveljala je težnja, da se čimveč deviznih pravic ustvari doma,“ nam je dejal pomočnik glavnega direktorja DO Široka potrošnja Anton Pečnikar.

Imeli pa smo še nekaj vprašanj. Kako se bo začeta rast nadaljevala? Je vodilo „pospešeno izvažati“ aktualno tudi letos? Bo tako visoka rast v prihodnje še mogoča?

„Vse ugotovitve, ki nas spodbujajo k izvozu, so še vedno nespremenjene. Izvažanje še celo iz dneva v dan bolj postaja življenjski pogoj, to pa smo upoštevali tudi pri sestavljanju letošnjega plana. Predvidevamo, da nam bo uspelo ustvariti približno 24 milijonov dolarjev vrednosti izvoženega blaga, kar pa še vedno ni dovolj. Takšen rezultat namreč pomeni, da bomo imeli še 3 – 4 milijone dolarjev deficita, ki ga bomo poskusili izravnati v prihodnjem letu.

Tako skokovita rast, kakršno smo zabeležili v preteklih dveh letih, pa seveda v prihodnje ne bo več mogoče. V Jugoslaviji je, npr. malo OZD, ki s čistim izvozom ustvarjajo ostanek dohodka, žal IŠP ni med njimi. Povečavanje bo torej možno samo pod pogojem, da bo cena izdelkov, ki jih bodo kupovali tuji kupci, vsebovala določen ostanek dohodka.

Takšen cilj seveda ni nedosegljiv, je pa visoko postavljen. Od samega začetka narekuje spremembe v mentaliteti, spremenjeno organizacijo proizvodnje. Med drugim tudi dosledno izvajanje vseh stabilizacijskih ukrepov, od pospešenega dvigovanja produktivnosti naprej. Tehnološki postopki v naši Delovni organizaciji so večinoma na ravni podobnih na Zahodu, še zdaleč pa se nismo izenačili z režijskimi stroški. Prav tu je še velika rezerva, saj je naša režija v primerjavi s sorodnimi proizvajalci na zahodu 2 do 3-krat dražja.“

Ena od „rezerv“ je prav gotovo tudi v nadomeščanju uvoženih repromaterialov z domačimi. Kolikšne so te možnosti v Široki potrošnji?

„Ta rezerva je zaenkrat bolj skromna ali pa je sploh ni. Vse, kar je bilo mogoče v naše izdelke vstaviti domačega, smo namreč storili že v preteklih letih. Napak bi bilo tudi govoriti o kakšnem odporu do domačih materialov – celo nasprotno. Nemalo primerov je, ko so domači proizvodi na višji kvalitetni ravni od uvoženih. Je pa nekaj, kar nas vseeno zelo moti – kvaliteta dobavljenega blaga neprestano niha, pa proizvodnji prinaša težave, celo zastoje.

Še mnogo pa je področij, kjer bi se jugoslovanska industrija lahko angažirala z mnogo večjo vnemo. Eden od primerov so priključne vrvice naših aparatov, ki jih moramo kupovati v tujini. Izdelke, ki jih izvažamo moramo v tujini atestirati, za to pa so potrebne med drugim tudi omenjene vrvice z ustreznimi napisi. Takšnih pri nas ni moč dobiti, čeprav verjetno ne bi predstavljale pretrdega oreha za katerega od naših proizvajalcev. Posledica tega je uvažanje delov za izdelke, ki jih kasneje izvozimo . . .“

Široka potrošnja ima vrsto kooperacijskih oblik sodelovanja s tujimi partnerji. Je to ovira ali spodbuda za razvoj?

„Kooperacije so pravzaprav oboje – prednost in ovira. Prednost je pravzaprav bolj „zgodovinska“, izvira iz začetnega obdobja osvajanja trga. V preteklosti smo namreč prav s pomočjo takšnega načina sodelovanja osvojili jugoslovanski trg. Ovira pa se začenja sedaj – kooperacija namreč ne omogoča svobodnega prodora na tuja tržišča. Za prihodnje desetletno obdobje smo prav zato uvrstili razvoj svojih družin izdelkov kot eno od glavnih nalog. Samo na ta način se bomo lahko svobodneje ozirali za tujimi kupci.

V prihodnosti bodo kooperacije vsekakor stagnirale, pospešeno pa bo rastel delež lastne proizvodnje. To je še zlasti pomembno tudi zaradi naše zrelosti za transfer know – howa. Tudi tu si namreč obetamo precej možnosti.“

Katere države pa so najmočnejši kupci širokopotrošnih izdelkov?

„Na prvem mestu je ZR Nemčija. Tja izvažamo motorje, drobne elektrotermine aparate za firmo Quelle, potekajo pa tudi kooperacije s firmami AEG, BRAUN in ABC. Njim dobavljamo motorje, ki pa tudi sicer zavzemajo največji delež našega izvoza v to državo.

Naš drugi kupec po vrstnem redu je država v razvoju, Irak. Tja izvažamo predvsem TV in termične aparate. Med pomembnejše uvoznike naših izdelkov pa štejemo še Italijo, kamor izvažamo motorje, elektroakustične naprave in sirene ter ZDA, ki kupuj zlasti sirene. V zadnjem času si ob mo pospeševanje izvoza v Venezu tovarno električnega ročnega oro DO Elektromehanika v Quitu bomo poskušali vpreči kot „odsko desko“ za izvoz v države Andsk pakta. “

Stane Fleischm

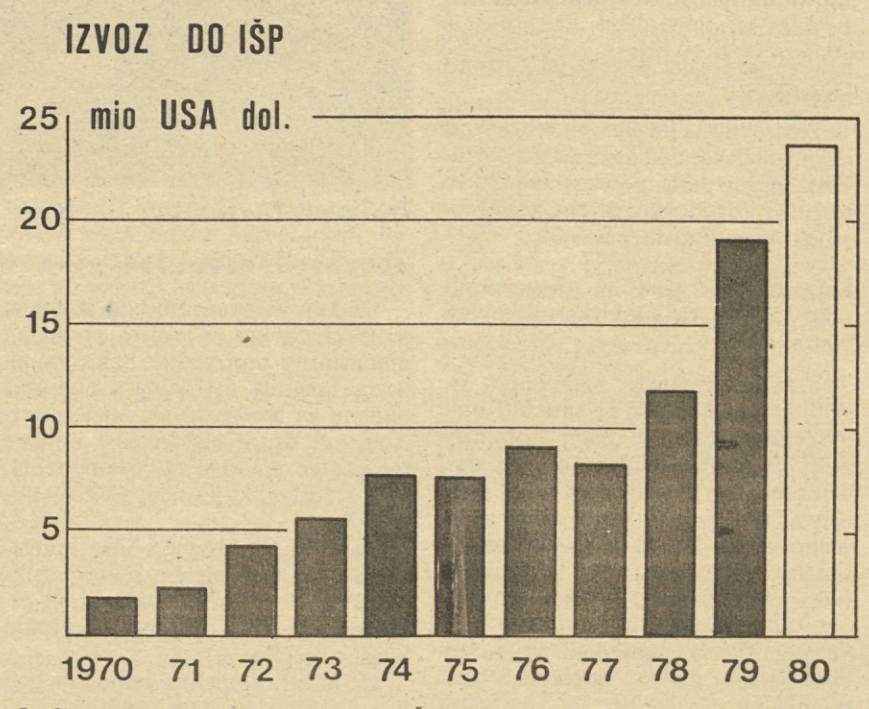

Iz diagrama je razvidno, da je izvoz Široke potrošnje v letih od 1974 do vključno 1977 ostajal bolj ali manj na isti ravni, manjše odstopanje je bilo v letu 1976. Da ugotovitev o skokovitem porastu izvoza ni izmišljena, je lepo razvidno že iz stolpca, ki prikazuje leto 1978 (12 milijonov dolarjev), še bolj pa seveda preteklo leto, ko je bilo realiziranih skoraj 20 milijonov dolarjev izvoza. Letos se predvideva izvoz v vrednosti 24 milijonov dolarjev.

Delavke na tekočem traku za montažo sesalnih enot. Operacije, ki jih delavke opravljajo so izredno kratke (od 25 do 50 sekund), od začetka do konca traku pa so kosi, ki jih je potrebno dvigovati in prenašati vse težji. Novi montažni način bo delo precej olajšal – prestavljanja ne bo več, doseganje norme bo precej lažje, precej pa bo izboljšano tudi psihično počutje delavk. Novi montažni trak bo pričel z delom že v začetku prihodnjega leta, v novih delovnih prostorih, ki jih že pospešeno gradijo.

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra – Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente – Ljubljana.
– V. d. glavni urednik Otmar Zorn, odgovorni urednik: Dušan Železnov, tehnični urednik: Janko Colnar Novinar – komentator Mara Ovsenik – Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE), Marko Rakušček (Avtoelektrika), Boris Čerin (DO Elektrozveze) – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Trg revolucije 3, tel.: 324–061, 324–261.–Tisk: -Časopisno tiskarsko podjetje PRAVICA–DNEVNIK, Ljubljana.
Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

DELOVNA ORGANIZACIJA ELEKTROZVEZE

Že od partizanskih delavnic naprej je Iskra vselej prispevala h krepitvi obrambne sposobnosti

(Nadaljevanje s 7. strani)

proizvodnje, kot proizvodnjo samo. Podobne težave imamo še z meritveno servisno dejavnostjo, ki je še povsem nova v TOZD in še ni vpeljana.

Naša prihodnja prizadevanja, ki so za našo TOZD še posebnega pomena pa so vsekakor usmerjena v modernizacijo naše proizvodnje, kar pa bo seveda zahtevalo dodatna finančna sredstva. “

Franc Trtnik, sekretar ZK: „V tem trenutku se lahko pohvalimo, da smo ustanovili vsa samoupravna telesa potrebna za normalno delovanje naše temeljne organizacije, kot tudi, da so vsi ti organi danes že aktivno vključeni v družbeno politično življenje naše TOZD. Prav tako smo se potrudili pri izbiri kadrov v organe samoupravljanja in v DPO tako in lahko rečemo, da smo v tem uspeli, saj smo zajeli vanje vse delovne sredine ter obe lokaciji bivših TEN in IPT.

Poleg osrednjih obveznosti samoupravnih organov in DPO, ki nam nalagajo, da v nobenem primeru ne zanemarimo izpolnjevanju vsakodnevnih proizvodnih nalog temeljne organizacije, se nam vzporedno pojavljajo prav tako pomembne obveznosti, da v najkrajšem času dosežemo popolno organiziranost TOZD in DO.

Med naša prihodnja prizadevanja pa bo potrebno še bolj vključiti težnjo po konkretni in dosledni povezavi med DPO posameznih TOZD na isti lokaciji, kot tudi aktivnost pri vključevanju mladih in neposrednih proizvajalcev v članstvo naše OO ZK.“

ČASOPISNE NOVICE

„Iskra povečuje izvoz“ je naslov vesti, ki jo je objavilo sarajevsko Oslobodjenje. „Letos bo ta sestavljena organizacija izročila tujim kupcem izdelkov v vrednosti 145 milijonov dolarjev, kar je v primerjavi z lanskim letom 20 % povečanje. V Iskri menijo, da tak visok izvozni načrt ni nič posebnega, ker je elektronska industrija ena od najperspektivnejših panog in dosega v poprečju vsa ta leta okrog 15,6 % rast. Načrtovani izvoz ne bo ogrožen ob predvidenih težavah in restrikcijah, ker ima Iskra že za polovico vrednosti zaključkov.“

S samoupravnim saporazumom med tovarno Dalmacija, Dugi Rat in TOZD Instrumenti, Otoče so sprejete podrobnosti poslovnega sodelovanja, s katerim je predvidena skupna gradnja tovarne v Dugem ratu. V njej bodo izdelovali miniaturne indikatorje, za katere je čutiti tako doma, kot v tujini veliko povpraševanje. Uvajanje proizvodnje indikatorjev bo potekalo postopno in v dveh stopnjah. V prvi bi izdelovali pol milijona indikatorjev, v drugi pa še enkrat toliko, seveda v dveh izmenah. V prvi stopnji bi zaposlili 500 delavk in v drugi še enkrat toliko. Delo v novi tovarni, za katero je predvidena investicija 100 milijonov dinarjev, bi potekalo v začetku pod strokovnim vodstvom Iskre.

Iskra bo za novo proizvodnjo dobavljala sestavne dele, seveda tiste, ki jih sama izdeluje, druge pa bi Dalmacija kupovala v tujini. Strokovno izpopolnjevanje kadrov za novo tovarno bo potekalo v obratih Iskre, da bi s tem nova proizvodnja dosegla kakovost, ki jo zahtevajo kupci. Prva skupina žensk bo v kratkem prišla na izpopolnjevanje v Slovenijo. Proizvodnja pa naj bi se že začela že prej, preden bodo zgradili novo tovarno – najverjetneje v tovarni Ferokroma v Dugem Ratu. Poročilo zagrebškega Večernjega lista.

Razvoj slovenske elektronike in posebno proizvodnja računalnikov ima za Slovenijo izjemen, strateški značaj, piše Ljubomir Krasojević v beograjskem Privrednem pregledu. „Zaradi tega so razumljive izčrpne razprave v združenem delu in drugih družbenih sredinah glede priprave enotnega koncepta razvoja te dejavnosti v naslednjem srednjeročnem načrtu.

Znano je, da obstaja v naši državi šest proizvajalcev računalništva mimo enakega števila potencialnih proizvajalcev, ki izdelujejo opremo po inozemskih licencah. Ni morda to eden od razlogov, da je zato proces usklajevanja razvoja te proizvodnje upočasnjen, posledice pa neocenjene? V pogojih izdelave enotnega razvojnega koncepta na ravni Jugoslavije bi lahko vsi ti proizvajalci našli svoje mesto, seveda ob doslednem spoštovanju pravil igre – z enakimi pravicami in obveznostmi.“

Odbor podpisnikov dogovora o temeljih družbenega načrta Slovenije za obdobje 1976-1980 je na seji vodil jo je podpredsednik Vitja Rode, podprl pobude nekaterih udeležencev odbora za izvajanje svojih sprejetih obveznosti v letu 1980.

Tako bo SOZD Iskra v letošnjem letu v okviru izvajanja sprejetih obveznosti v svojih proizvodnih programih dala poudarek aplikaciji mikroelektronike, nadaljnjemu razvoju računalništva in povečanju proizvodnje na tem področju ter prenosu dosežkov razvojnoraziskovalne dejavnosti v proizvodne programe.

Glede nadaljnjega razvoja računalništva je odbor opozoril na odločbe dogovora o temeljih družbenega plana in sicer, da je treba v letu 1980 uskladiti akcije na tem področju – piše mariborski Večer.

Po izčrpni javni razpravi je v 14 delovnih in 84 osnovnih organizacijah SOZD Iskra sprejet načrt razvoja za leto 1980 v tej organizaciji. Sledeči predvideni stopnji razvoja se bo Iskra v tem zadnjem letu srednjeročnega načrta razvijala z nezmanjšano intenziteto. Skupni prihodek bo dosegel vrednost 28,4 milijarde dinarjev, oz. 23,2 % več kot prejšnje leto, čisti dohodek pa bo večji za 25,8 %. Za uresničenje načrtov bo morala Iskra letos investirati 2,4 milijarde dinarjev, ali 800 milijonov več od porabljenih investicij v lanskem letu. Mimo tega bo oddvojila Iskra 6 % od vrednosti proizvodnje za raziskovalno-razvojno dejavnost. Tako piše zagrebški Večernji list.

Zagrebški Vjesnik se je lotil dohodkovnih odnosov v združenem delu. V uvodu piše: „Dohodkovni odnosi v dokajšnji meri prevladujejo nad kupoprodajnimi, kar daje dobre rezultate in ustvarja zadovoljstvo. Če ti procesi ne tečejo hitreje, je vzrok v slabo napisanih (ali celo prepisanih) samoupravnih sporazumih, ki niso nič drugega kot papirnata laž, ki skriva stare odnose.“

V obširnem članku je navedena Iskra kot zgleden primer urejevanja, ne na temelju prisile, marveč dogovora:

„V Iskri Ljubljana so se dogovorili delavci v osnovnih organizacijah proizvodnje in prometa, da bodo določili normative družbeno potrebnega dela za vrednost posameznih izdelkov in skupine izdelkov ter vrednosti storitev in planirani delež pri skupnem proizvodu. V kolikor tisti, ki so zadolženi za prodajo ne dosežejo cen v višini vrednosti proizvodov, se jim zmanjša delež na temelju normativa družbeno priznanega dela.“

Zbral in uredil Marjan Kralj

POMERILI SO SE V VELESLALOMU

Sindikat v TOZD Feriti je organiziral v soboto, 26. januarja „družinsko“ tekmovanje za ves kolektiv v veleslalomu in smučarskih tekih. Tekmovanje so organizirali skupaj s TOZD Gospodinjski aparati iz Reteč. Organizacija je bila dobra, pripravili so jo člani Smučarskega kluba Poljane nad Škofjo Loko na domačem smučišču. Sneg je bil sicer leden, vendar so tekmovalci dosegli kar lepe rezultate:

PIONIRKE: 1. Mojca Belič. **PIONIRJI:** 1. Damjan Sever, 2. Mario Lipič, 3. Marko Miklavčič, 4. Borut Potočnik in 5. Mitja Haris. **ŽENSKE:** 1. Breda Miklavčič, 2. Lila Kolaričin, 3. Darinka Narat. **MOŠKI:** B razred: 1. Aco Zalaznik, 2. Dušan Dolničar, 3. Janez Sever, 4. Mitja Hariš, 5. Florjan Mlinar in 6. Jože Lipič. **MOŠKI:** A razred: 1. Matjaž Likeb, 2. Rudi Zalar, 3. Dušan Gabrijelčič, 4. Slavko Hudoklin, 5. Alojz Strnad, 6. Slavko Belič, 7. Bojan Kolarič, 8. Jože Založnik, 9. Ivo Hočevar, 10. Osterman in 11. Franci Čampa.

Na cilju Breda Miklavčič – zmag valka pri ženskah.

LEIPZIG – SPOMLADANSKI SEJEM

Zaradi velikega zanimanja vam tudi letos posredujemo ponudbo organiziranega potovanja na spomladanski sejem v LEIPZIG.

PROGRAM POTOVANJA:

1. dan: Odhod iz Ljubljane s Trga osvoboditve z avtobusom ob 06.00 uri 11. 3. 80 na letališče Ljubljana – Brnik. Poleg letala DC–9 Inex Adria Aviopromet proti Leipzigu ob 08.00 uri. Med potjo v letalu hladen obrok. Prihod v Leipzig ob 09.20 uri. Prevoz skupine do mesta in namestitev v študentskem domu. Popoldne prosto za udeležbo na spomladanskem sejmu. Večerja in prenočišče.

2. dan: LEIPZIG

12. 3. 80 Zajtrk, večerja in prenočevanje. Ves dan je namenjen za obisk sejma.

3. dan: LEIPZIG

13. 3.80 Po zajtrku je ves dan predviden za udeležbo na spomladanskem sejmu. Ob 17.30 uri prevoz skupine z avtobusom na letališče. Polet letala proti Ljubljani ob 19.35 uri. Prihod na brniško letališče ob 20.55 uri. Prevoz skupine z avtobusom v Ljubljano.

CENA ARANŽMAJA: 5.900,00 din

Doplačilo za enopostelno sobo: 500,00 din

PRIJAVE SPREJEMAMO DO 22. FEBRUARJA, oz. do zasedbe mest v letalu.

Ob prijavi prosimo, da nam pošljete tudi naročilnico s seznamom oseb. Individualni prijavljenci pa vplačajo akontacijo 1.800 din.

DOKUMENTI ZA POTOVANJE: Veljaven potni list s službeno vstopno vizo za NDR, ki se nabavi pri uradu za notranje zadev S.O. Ljubljana, Mačkova 1, oz. v kraju stalnega bivališča potnika. Cena aranžmaja je kalkulirana dne 15. 01. 1980 in agencija si pridržuje spremembo cene potovanja v primeru spremembe deviznega tečaja, oz. prevoznih storitev, kakor tudi popravka programa, če bi bilo to potrebno. V primeru majhnega števila prijav, si agencija pridržuje pravico odpovedi potovanja.

PRIJAVE IN INFORMACIJE: ISKRA INVEST SERVIS, Dejavnost za rekreacijo in letovanja, Ljubljana, Ilirska 27, telefon: 325-587